

Déliháló

A.M.N. MUZEUM
HIRLAPOSZTALY

31. SZÁM

14
FILLÉR

Napfürdő...
(Tasnády Fekete Mária)

foto
indley

RADIUMISOR
AUGUSZTUS 3-TŐL 9-IG

Hankiss
rzesenyi
Katona
(vával).
(Dénes
gyomá-

tőzsdé-
sholtjá-
li meg,
üldekre
c.

j, meg
atalmas
ötetből

12 kül-
hogy a
yszerre.

SNI

negyedévre..... P 1.80
bizt. intézetnek fizetendő P —.80 P 2.60

félévre..... P 3.60
bizt. intézetnek fizetendő P 1.60 P 5.20

egy óra..... P —.60
bizt. intézetnek fizetendő P —.30 P —.90

Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50

(Tokaji András
felo.)

(Kublin Tamás
felo.)

Gyermekek a nappályban

(Bojár felo.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefonszámaink:
Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244.

Déliab

14
FILLÉR

Színházi Hírlap
Felelős szerkesztő: **BIBÓ LAJOS** * Szerkesztő: **DÁLOKY JÁNOS**
Megjelenik minden szombaton

HÁROM AKISLÁNY a szigeten

Tschöll-papa lányai mi vagyunk... (Balogh Klári, Barabás Sári, Raffay Blanka. Szigetszínpad: Három a kislány)

Hosszú hercehurca után mégis megtartotta a Bubik-féle Szigetszínpad a „Három a kislány” bemutatóját. Szerencsére. És még nyugodtan hozzátehetjük: mindenki öröme, mert az előadás pompás, grandiózus, művészi és igazi szabadtéri rendezés. Pedig be kell vallanunk — mikor hírt vettük, hogy Bubik a Három a kislányt akarja szabadtéren előadni, megremültünk. A Három a kislány

ugyanis ügynevezett kamaraoperett, melynek reális kerete a kis színpad. A félműnk azonban úgy elszállt a bemutatón, mint a kámfor. Nádasdy rendezői fantáziája és tehetsége csodát művelt. A párjelenetre, énekszólókra és duettek-re felépített kamaraoperettből hatásos tömegjelenetekkel, hatalmas kórusokkal és tündérvilágbeli díszletekkel látványos szabadtéri produkciót varázsolt. Szellemesen és leleményesen

(Bojár felv.)
aink:
érztári

oldotta meg a hintzingeri kirándulásra indulást, a hintó és az uccatömeg tarka bevonulásával.

Az eredeti darab természetesen több változást szenvedett szabadtéri előadásban. Jeleneteket kihagytak, másokat beírtak, különösen Honthy Hanna számára állítottak be több képet, hogy a nagynevű operettprimadonna Grizi eredetileg rövidebb szerepében is kellőképp és hírnevének megfelelően érvényesülhessen. Előszörjük, hogy a változás javára szolgált a darabnak, csak a schönbrunni előadáson hagytuk volna ki Honthy Hanna kaplóját s helyette valami komolyabb, értékesebb szöveget énekeltünk volna a esicsergőhangú művésznővel.

Az előadás „szlárja” ebben az esetben férj: Pataky Kálmán. Kitűnő énekes, méltán illeti meg az európai hírnév, de szabadtéren nem érvényesül eléggé a hangja. Különösen a beszédhangja halk.

Árva a ház, nincs kacagás.
(Ajtay Andor, Medgyaszay Vilma.)

A lizenölődik sortól alig hallani. Színészi alakítását nem bírjuk, mert az sem több, sem kevesebb, mint amennyit prózai játékban operanékestől megköveletünk.

Hámory Imre hangja már elbirja a szabadtéri távolságokat és méreteket is. Schöber bárót játszotta s nemesek énekben nyújtott kifogástalant, hanem jütéka és megjelenése is illuziókellő volt. Barabás Sári szerepelt mint legkisebb lány. Széphanjú énekesnő, örülünk, hogy végre ő is szerepet kapott újra. Érdekes, hogy ének közben minden hangot, minden hangulatot átérez, viszont prózájában kissé tartózkodó. Ez bizonyítja, hogy tulajdonkép-

Grísi és Schubert (Honthy Hanna, Pataky Kálmán)

peni te
csak n
színész
ennek
kislány
gástalan
adnunk
a dal,
és a
muzsik
szünk
prózasz
ereje a
Hanna
bécsi
repére
volna
nőt la
operai
ségü
hogy
Honth
az o
hagyh
Ajtay
szay
öreg
pó bá
gel és
gozás
Blan
két i
szem
tásau

peni terrénuma az ének és csak másodsorban drámai színésznő. Barabás Sáriról ennek ellenére a Három a kislány főszerepében kifogástalan bizonyítványt kell adnunk, mert a darabban a dal, a melódia a jontos és a végtelen hullámzású muzsikatelengésben alig veszünk észre egy csöppnyi prózaszigetet. Külön vonzóereje az előadásnak Honthy Hanna. A cserben hagyott bécsi koloratúrénekesnő szerepére keresve sem lehetett volna elsőbrangú színésznőt találni. Kitűnő játéka, operai kultúráltságú és szépségű hangja magyarázza, hogy mért nem pótolhatják Honthyt már évtizedek óta az operetszínpadon. Nem hagyhatjuk ki a dícséret során Ajtay Andort és Medgyaszay Vilma't sem, aki a két öreg Tschöllt játszotta megkapó bájjal, végtelen kedvességgel és altwienporcellán kidolgozású jtnomsággal. Raffay Blanka és Balogh Klári a két idősebb Tschöll-lány meg személyesítője sikerült alakításával már nem meglepetés.

A szerelmes Schubert és a legkisebb Tschöll-lány: Pataky Kálmán, Barabás Sári

Epizód szerepekben remekelt Ujpáry Lajos, Weszely Pál, Naszödy Sándor, Simon Marcsa és Egyed Lenke. A darabba szerves egészként illeszkedett bele két impozáns balettszám, melynek szövegét Szalay Karola, Sallay, a szöke, bájos Goll Bea és Brada Lánecolta. A koreográfia, mely Brada Rezső munkája és a láncosok produkciója tündérszépségű káprázatot varázolt a Sziget esodálkozóban zúgó fái közé.

Külön fejezetet kellene írni Fülöp Zoltán mesleri díszleiről, melyek az opera fiatal művészét a díszlettervezés egyetemi katedrájáról emelik. A zenekart Pául Tibor különben fogta össze.

H. Szász

A hódító Schober báró és Hédi: Három Imre, Barabás Sári (Szigetszínpad: Három a kislány) (Wellesz felv.)

kecségős...
edgyaszay

ortól alig
alakítását
et az sem
bb, mint
a játék-
ól meg

angja már
ri távolsá-
s. Schober
nemesek
kifogásta-
a és meg-
kellő volt.
epelt mint
Széphangú
hogy végre
pott újra.
ek közben
inden han-
szont pró-
zkodó. Ez
tájdönkép-

(Honthy
Kálmán)

DRÁMAÍRÓK PÁRHARCA

AZ AKARATTYAI DOMBOKON

(A Délibáb munkatársának helyszíni tudósítása Balatonakarattyáról, a Délibáb-nyaralóból és a Kodolányi-villából)

(Az Erdős László—Kodolányi János plágiumper hullámai a táblai ítélet után sem simultak el. A kies akarattyai dombokon dúló irodalmi párharc jelenlegi állásáról adott munkatársunk helyszíni tudósítást.)

Erdős László.

Az apró játékvilla ott szineskedik a parton, homlokán „Délibáb” felírással. Csapódik a kertajtó és a vakkantó „Boy” kíséretében feketehajú, mosolygó asszony lép ki: dr Erdős Lászlóné dr med. Szörényi Margit. A főorvos urat keressük.

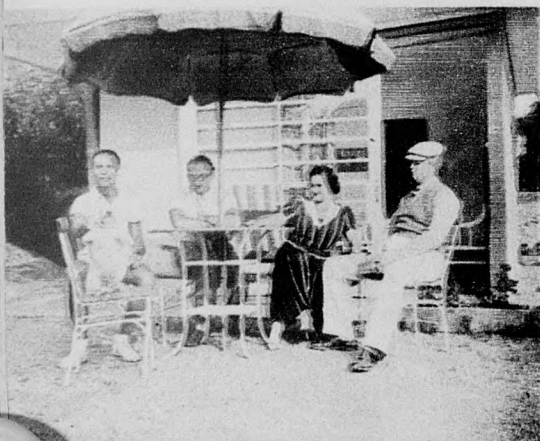
Egy perc múlva már ott ülünk a kerti székekben, szemben a drámaíró főorvossal. Feltesszük a kérdést:

— Hogyan lett drámaíró?

— Apám Decs község főjegyzője volt a Sárközben, az egyke centrumában. Az egyke problémáját 15 éves korom óta hordozom. Ott éltem közöttük és szomorúan láttam, hogy pusztul a szép sárközi magyar fajta, csakhogy együtt maradjon a föld.

— Mikor írta az első darabot?

— 1924-ben romantikus tárgyú drámát írtam egy félkarú emberről, már a címére sem emlékszem. 1926-ban — akkor segédorvos voltam — megírtam az egyke problémáról szóló darabom ősi formáját „Magyar veszedelem” címmel. Vass József akkori népjóléti miniszter szubvencióval járult hozzá, hogy a darabot nemzetnevelő témája miatt az egész országban előadhassák. Vitéz Garamszeghy Sándor 1927-ben 37 várost és falut turnézott végig a darabbal, mindenütt nagy sikerrel. A szereplők Kelényi, Szabó Margit, Bakó, Pethes, Ónodi és id. Mihályffy voltak. Közben egy daljátékot Szegeden adták elő. Egykedarabomnak címe második formájában: „Megkondul a harang” lett. Ezt a darabot 1936-ban lekötötte a Nemzeti Színház előadásra. Németh Antal 1937-ben megígérte, hogy a darabot a centenáris évben előadatja — mint mondotta — rendkívül érdekes problémájánál és emelkedett szelleménél fogva a darab a legszelebb körök érdeklődésére számíthat.

— Olvasta Kodolányi vasárnapi nyilatkozatát?

— Igen. Csak azt mondhatom, amit a Tábla ítéletében megállapított, hogy Kodolányi a Földindulás megírásánál a jó erkölcsökre ütköző módon felhasználta darabomat. Hiszen Németh Antalnak a per során tett megállapítása szerint Kodolányi darabjának első két felvonása tulajdonképpen az én darabom három felvonásának összefoglalása, a harmadik felvonás viszont erősen emlékeztet Bibó Lajos „Eszter” c. darabjának egy képerre.

— Eredeti mű-e a „Földindulás”?

— A szerzői jogi bizottság kimondotta, hogy a felhasználás megtörtént. A bizottság egyik tagja, Balás P. Elemér egyetemi tanár különvéleményt jelentett be és szerinte világos, hogy Kodolányi művét nem lehet minden tekintetben önálló eredeti műnek tekinteni. A bíróság akkor a hivatalos szakvéleményt fogadta el.

— Volt-e az ön darabja Kodolányinál?

— Igen. Patkós kapott megbízást arra, hogy engem hozzon össze Kodolányival, aki szintén foglalkozott az egyke problémával. Szó volt arról, hogy társszerzők leszünk, de a megállapodás nem jött létre.

— Bibó Lajos is tagja volt a tanácsnak?

— Igen. Bibó azt az előterjesztést tette, amennyiben megállapítható, hogy a „Megkondul a harang” indítékul szolgált a „Földindulás” megírásához, engem a tantiémek 25%-a illessen meg.

— Mi a „Sárkúti zendülés” témája?

— Egy nagy alföldi város felmondja a határban levő örökbérleteket, mire a bérlelők felzendülnek. Legérdekesebb jelenete egy hamisítatlan magyar földárverés.

— Más darabja van készen?

— Most fejeztem be egy keretdarabot, amelyben három egyfelvonásost hozok színre. Címe: „A nemzet napszámosa”.

Egyébként most fogtam hozzá egy új darabhoz, amelynek a „Kivetkőzötték” címet adtam. Témája éppen olyan nemzeti érdekű és mélyenszántó, mint a „Megkondul a harang”-é. A városba került parasztok sorsát mutatom be.

— Tárgyalt már a „Sárkúti zendülés” szereposztásáról?

— Még nem, miután az előadás időpontját nem ismerem. Ezt a darabot különben egy német színházi ügynökség — éppen most kaptam levelet — külföldre akarja vinni.

Erdős László családjával akarattyai villájában

Délibáb

A

nyaról, a

an sem
állásáról

nyilat-

amit a

Kodo-

lós erköl-

darabo-

er során

darab-

ppen az

összefog-

erősen

darabjá-

?

ndotta,

bizottság

ni tanár

nte vilá-

met min-

k tekint-

zakvéle-

nyinál ?

st arra,

ányival,

problémá-

leszünk,

ácsnak ?

st tette,

a „Meg-

a „Föld-

antiémek

ája ?

mondja a

e a bér-

nete egy

darabot,

k színre.

új darab-

” címet

ül érdekü

ul a ha-

k sorsát

tlés” sze-

időpont-

különben

pen most

ja vinni.

Hájában

libák

Kodolányi János

KODOLÁNYI:

Erdős darabját az én 1935 előtti műveimből merítette

Háromszáz méterre az Erdősnyaralótól egy szomorúfűz alatt a kertben, kertszékben találjuk meg Kodolányi Jánost.

— Mi az igazság a Földindulás körül — ez az első kérdésünk.

— A Tábla végítéletében magáévá tette az alsóbírósnak azt a jogi álláspontját, hogy a két történetben mutatkozó hasonlóság ellenére olyan lényeges eltérések mutatkoznak, amelyekre való tekintettel a Földindulást az egész mű felépítésében, szerkesztésében, a jellemek megrajzolásában új, eredeti műnek kell tekinteni.

— Ertsék meg már végre — mondja Kodolányi, — hogy nincs szó plágiumról, csupán arról van szó, hogy fizetek-e 2400 pengőt, vagy nem. Aki az ítéletet ismeri, tudja, hogy Erdős elvesztette perét.

— Erdős darabja szerintem előadhatatlan volt. Németh Antal sajnálkozását is kifejezte, hogy nem vállalkoztam Erdős színpadi műve átdolgozására. Én a darabomat csak akkor írtam meg, mikor a színház Patkós útján közölte velem, hogy Erdős darabja nem lévén előadható, várják tőlem a saját darabomat. A darabot 1938 végén megírtam, akkor Erdős és én kieserítettük kéziratainkat. Erdőst a táblai ítéletig nem is ismertem.

— Miért vette vissza a Földindulást a Nemzetitől? — Erdős perrel fenyegette a színházat, ha az én darabomat adják elő, erre visszavettem a darabot. A Nemzeti még ugyanazon év őszén bemutatta Vidéki történet című darabomat. Viszont hirdette Erdős László Sárkúti zendülés című művét, de arra a kérdésemre, miért nem mutatták már be, Németh Antal azt felelte: Mindaddig, míg a plágiumper megnyugtatóan le nem zárul, nem is mutatom be.

— Nem fér kétség a Földindulás eredetiségéhez? — A Tábla nem szentelt eleendő figyelmet annak a kérdésnek az eldöntésére, vajjon azok az egyezések, amelyeket Erdős a per során előkészítő irataiban a plágiumvád bizonyítására felsorolt, nem az én korábbi műveimből kerültek-e az ő művébe. Azokat a részeket, amelyekre vonatkozólag a per során megvádolt, hogy tőle vettem, ő az én előbbi műveimből merítette.

— Patkós milyen kapcsolatban volt a Földindulással?

— Szücs László a Tábla előtt azt vallotta, hogy Patkósnak az Erdős-ügy miatt kellett távoznia a Nemzetitől, ezzel ellentétben Németh Antal viszont vallomásában azt mondta, hogy Patkós önként ment el, ha nem akart volna elmenni, ma is a Nemzetinel lehetne.

— Új munkán dolgozik?

— Most minden időmet a tervbevett hatkötetes trilogia foglalja le, amelynek összefoglaló címül ezt adtam: Emese álma. Karácsonyra jelenik meg az első két kötet.

Igy folyt le a beszélgetés két szomszédos akaratyati domb tetején. Hozzá nem tettünk semmit és el sem vettünk. A végső szót a Kúria mondja ki októberben.

Erdős Gyula

Délibáb

LISZT FERENC
EMLÉKEZETE

Július 31-én ötvenöt éve volt, hogy Liszt Ferenc, a világhírű, nagy magyar zeneszerző meghalt. Nem méltatni akarunk, hiszen ez e rövidke írás keretében s e helyen nagyképszerűség volna, csupán emlékezni és néhány pillanatra áldozati tüzet gyújtani a szellem és a halhatatlan művészet oltárán.

Milyen furcsa az élet. Európa ma kitágult szemmel egyetlen pont felé figyelt: Szentpétervár. Néhány évvel ezelőtt Liszt Ferenc játszott itt s a fényes hangversenyterem, a cári Oroszország színe-java tombolta innapelle a modern zenei formák hatalmas alkotóját. Ki emlékezik már ezekre a forró pillanatokra, kinek jut eszébe a művészet halhatatlan villanása a géppuskák és ágyúk reszelő zenéjében? Ki tudhatja már, hogy pár futó év előtt egy őszjei férfi fehér ujjai olyan hangokai csaltak elő egy élettelen hangszerből, amelynek ma a világ zenelíriéjében páratlanul csengenek, ki érezheti meg a száguldó idő vad viharában az orgonahangok lágy bágását?

És nekünk most mégis emlékeznünk kell. Hiszen közülünk való volt, ez a föld szülte, a mi népünk ihlette s a mi barbár, ősi ritmusokban dobogó muzsikánk adott lelket az alkotónak. Több mint fél évszázada pihen a Mester s a fehér ujjak csonthát meredten, mozdulatlanul nyugodnak. De a sírja, az a baireuthi egyszerű hant ma a világ felé mered s a néma szemek keresnek valamit. S ha bele-nézünk a messi, nagy nyári estbe, meghalljuk a hangját egy távoli zongorának s a Magyar rapszódia zsongó melódiján át megérezzük, mert meg kell értenünk a művészet szent szabadságát és a pillanatok különös csodáját egy halott nagyság élő emlékezetében.

T. T. A.

Falusi bangulat az árnyas- úti villa kertjében

van. Csendesen beszélgetünk.

— Hogyan telik a napja?
— kérdezzük.

— Reggel állatot etetek. Kutyát, macskát, csibéket. Utána a kert végigvizsgálása következik, majd pihenés a függőágyban. Ezután jön a „slaggal” való fürdés, lombok alatt, nimfa módra. Mikor az is megvan, megébédelek. Borzasztó sokat eszem. Délután sörözöm, később fekszem és olvasok. Estétkint szeretek egyedül lenni. Kiülök az erkélyre és figyelem a hegyeket. Nem

Ha még egyszer szünetnék...

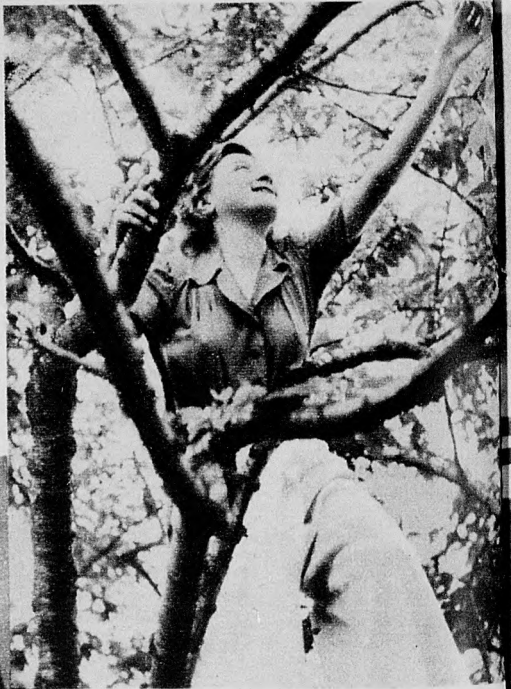
KISS MANYI A KOMIKUMRÓL ÉS A PRÓZAI SZINJÁTSZÁSRÓL, AMELY A SZÍVE VÁGYA

Az Árnyas út 18. számú ház, piros tetejével és a lombok felett megcsillanó tarka kő-kockáival olyan a nyári délután ragyogásában, mint valami mesebeli apró, várkastély.

Míntha csak egy békebeli öreg kúria udvarába lépnénk. A pázsiton hatalmas, fehér juhászkutya fogad és gömbölyű székely cselemlány jelent be a „gazdánál”.

Manyi nyári dresszben siet elénk. Színes blúz és fehér nadrág az öltözeke s még így is látszik, hogy szenved a melegtől.

Bevezet a „belső” szobába és likőrrel kínál. Szabályos kis bárpult és bárfőlszerelés díszíti az egyik oldalfalat. Itt a szobában már hűvösebb

Lesz-e gyümölcs a fán?...

is hiszi, milyen csodálatosak éjszaka a hegyek.

— Beszéljen valamit az elmúlt szezonról.

— Az egész évet végigjártóztam tizenkét nap kihagyásával. Egyébként bátran mondhatom, hogy nagy sikereim voltak. A „habos süteményt” még ma

Készül az eredeti Kiss
Manyi-koktél

árnyas-

eszélge-

napja ?

etetek.

sibéket.

vizsgá-

jd pihe-

Ezután

fürdés,

módra.

i, meg-

ó sokat

örözőm,

olvasok

egyedül

kélyre és

et. Nem

is énekelnem kell, ha fel-
lépek valahol.

— Nyári terveid ?

— Augusztus elején Zá-
gonba utazom, a szőlőföl-
demre. Néhány hetet töltök
csak ott, aztán jövök vissza
és megkezdem a próbákat
a Madách-ban. Életem leg-
szebb vágyát elértem. Prózá-
t fogok játszani. És Hajmássy
Miklós lesz a partnerem.

— Komikát játszik ?

— Természetesen. Akár hi-
szí, akár nem, ha megegyez-
szülnék, újra csak komika
lennék.

— Beszéljen a komikumról.

— Komikumot játszani sok-
kal nehezebb, mint drámát.

Orrharapósi
játék a kereszt-
jánnyal

Viszont sokkal hatásosabb is. Véleményem
szerint minden komikus tud drámát is
játszani, viszont nem minden drámai
színész képes kihozni a komikumot. A ko-
mikumnak magától kell jönni. Ezt nem
lehet maszkkal elérni. Én például sohasem
tudom, hogy min fog a közönség nevetni.
Ezért érnék néha a legnagyobb meglepe-
tések. A legfontosabb az, hogy a komikus
és a közönség között meg legyen a természetes
kontaktus.

— Mi lesz a Fővárosi Operettszínházzal ?

— Ott csak a harmadik darabban ját-
szom. Az első kettőnek Fejes Teri lesz a
szubrettje. A Madách-ban Gerald: Szeretni
című darabja lesz az első. Bulla játssza a
főszerepet és játszik benne Várkonyi Zoltán
is. Szelezky a következő bemutató fősze-
repét játssza.

Manyi készülődni kezd. Nagyobb bridz-
társaságot vár estére. Színészeket és újság-
írókat. Sietve elbúcsúznak s az erkélyen
még sokáig látjuk fürdőruhás alakját.

Turi Turgonyi András

tán? ...

ak éjsza-

z elmúlt

gjátsoz-

yásával.

dhatom.

oltak. A

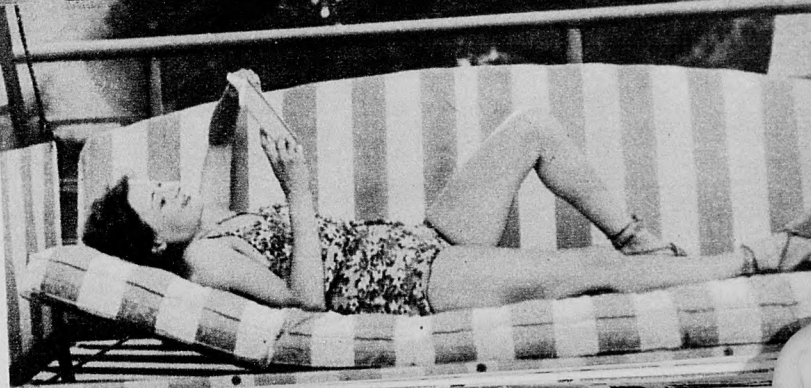
még ma

Kiss

Hűűű! ...

— Most már
hagyjatok
pihenni! ...
(Wélesz fel.)

Fenyvesek között, hatszáz méterrel a tenger színe fölött fekszik Szovátafürdő, ez a kis tündéroázis, amely Magyarországhoz való visszaesatolásával azonnal a magyar fürdőhelyek élére ugrott.

A behemót autobuszok napról-napra százával hozzák az üdülőket. A bentfentesek megállapítása szerint ilyen telt háza Szovátafürdőnek még sosem volt.

Szendy Károly polgármester tönkészből tér vissza

Szovátai

Amerre az ember néz, erdő, erdő, erdő s a völgy mélyén megejtően csillog sötétzöld tűkrével a világhírű Medve tó. A kora reggeli órákban még pipáznak körülötte a hegyek, de ha kisüt a nap s vakító sugarai átprésztázzák a völgyet, magasból nézve olyan, mint a vakító smaragd.

A telep villái kívülről tetszetősek. Óriásiak s a fenyőfák a második, harmadik emeletéig érnek. Belülről még

kicsit kezdetlegesek, egy-kettő kivételével, de magyar kezekben hamarosan eltűnik minden hiány és kényelmetlenség. A kivételek közül főként a Sturza-villáról kell megemlékeznünk, melyet a román uralom a legpazarabb eleganciával épített meg. Érthető! Ez volt a román miniszterek rezidenciája. Jelenleg a székesfőváros tulajdona s pillanatnyilag Szendy Károly polgármester is itt lakik.

A fürdőtelep kaszinója a rivierai kaszinók niveljén áll. Elegáns, kápráztató. Estéknél Dudus, a kolozsváriak híres primása muzsikál. A zenéről jut eszembe, hogy naponta kétszer a katonazenekar is játszik. Dél előtt a tóba nyúló kis szigeten, délután a sétányon.

Külön nevezetességnek számít a Patakmajor vendéglő, mely alatt valóban kis patak folyik, ahonnan ficáncoló pisztrángokat fogdosnak ki s azon nyomban készítik el a vendégek kívánsága szerint roston vagy vajjal leforrázva, igen kitűnően.

A hölgyek szépek és elegánsak. Hosszú nadrág a divat, sötét, sötétkék vagy fehér színben. De divatos a kis parasztszoknya is, különböző színű fodrokkal. Estéknél pompás prémeket is sűrűn

Uray Tivadar fürdőnadrágos inkognitóban

Ságody József, a Délibáb kiküldött munkatársa, Arady Istvánné és Bornemisza Éva

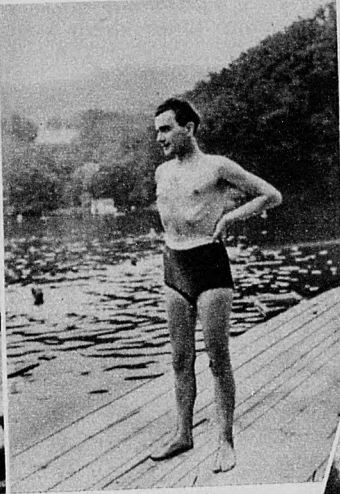
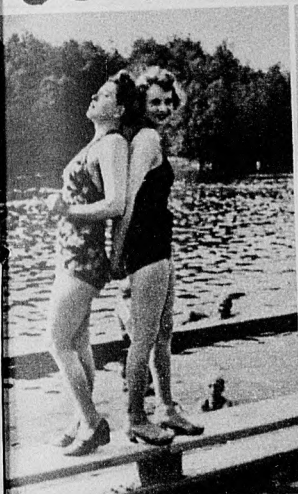
Tök
isza
tán
lát
erő
ny
An
Sz
fel
Pá
Sz
kö
is
ma
sz
ne
gy

ai levél

dó, erdő
og sötét-
dve tó.
pipáznak
a nap s
völgyet,
a vakító

zetősek.
második,
lről még
ével, de
iány és
villáról
legpaza-
a román
ulajdona
tt lakik.
őján áll.
szváriak
naponta
na nyúló

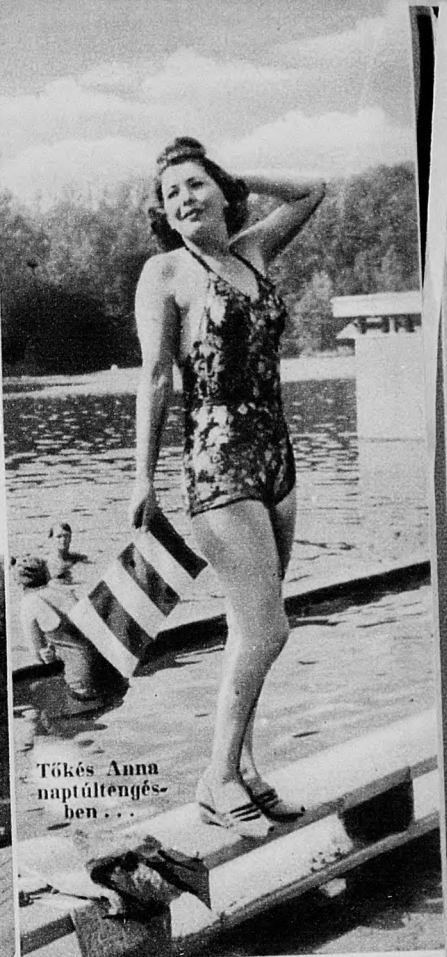

Tökés Anna és Bornemisza Éva képviseli Szovátán a Nemzeti Színházat

Legényey József mint „munkanélküli” nyaraló

látni, mert ha a nap eltűnik a hegyek mögött, erősen lehül a levegő.
A nyaralók közül sebtében feljegyeztem néhányat. Itt van Keresztes-Fischer Ferencné, Tökés Anna, Orosz Júlia, Johan Béla államtitkár, Szendy Károly polgármester, Uray Tivadar és felesége, Koréh Endre, Faragó Ede, Cselényi Pál országgyűlési képviselők, Bornemisza Éva, Szepes Lia, Pálóczy László és még sokan a közélet és művészvilág előkelőségei közül.
A hangulat hajnaltól éjfélig, sőt még tovább is kitérő Szovátafürdőn. A lukszusnyaraló magyar reprize minden vonatkozásban nagy-szerűen sikerült s a kisebb-nagyobb átmeneti nehézségek leküzdése után újra egyik legnagyobb büszkeségünk lesz!

Ságody József

Tökés Anna naptúltengésben...

Még egy Tökés-kép Szovátáról (Körtési felv.)

sef, a
üldött
Arady
Bornem-

A KULISSZA MÖGÖTT

Vitéz Jakabffy Dezső, aki jövőre a Debrecen-Pécs slaggione-körletben dolgozik, kitűnő társulatot szervez jövőre. Eddigi új szerződtetései: Szegedről szerződtette Antal Ilát, a kitűnő nevű primadonnát, Szokoly Gyula láncoskomikust, a szegediek kedvencét, Zách Jánost prózai rendezőnek és a bájos Almássy Jutkát, Almássy kuriai bíró tehetséges leányát.

A háromszékmégyei Kommandó-futelepen egy hete forgatják a legnagyobb titokban Nyíró József saját produkciójában készülő székely havasi filmdrámáját, melynek főszerepeit a kolozsvári Nemzeti Színház művészei játsszák: Kormos Márta, Görbe János, Bodó György, Borovszky Osz-

kár. A film érdekessége: tízezer székely havasi famunkás statisztál.

Bajnok Jenő, az ismert fiatal költő, aki egyébként valódi nevén Petrovics és Pelőfi késői leszármazottja, nagyszabású előadókörutat rendezett a Balaton partján. Balatonkenese, Balatonlelle, Balatonfüred, Almádi, Litér, Tapsony és Keszthely volt a sikeres körút egy-egy állomása. Az előadásokon Puskás Tibor, Böleskey Zsuzsika, Rédecsy József, Koncz Mária, Nemes Kókai Miklós, Horváth János és Németh László működött közre.

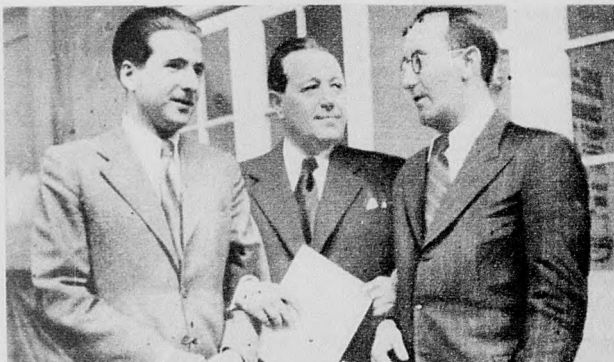
Megjelent Budapest előkelő társaságaiban Dungyerszky Gyokó, a legendáshírű nábob, akinek az olasz király és

császár unokahuga a felesége. Az európai hírű kártyacsaták hőse a német-jugoszláv háború kitérésekor menekült el Belgrádból s hosszú hányódás után érkezett meg Budapestre.

Latabár Kálmán villát vásárolt Felsőgödön. A „hosszú” Latyi aranyos németszármazású felesége pedig anyai örömfők elé néz.

Dietrich von Jagow (X), az új budapesti német követ és felesége (XX) megérkezik Budapestre

Pataký Kálmán ária- és dalestje a Károlyi-kertben. Baloldalt Csilléry Béla, középen Pataký Kálmán, jobboldalt Rubányi Vilmos

Bakos István, az ismert fiatal bonviván Putnik Bálint nagyváradi társulatához szerződött

Holberg régi híres vígjátékát, a Politikus eszmadiát is színre hozza jövőre a Nemzeti Színház. A darabot Liszt Nándor dolgozta át.

Augusztus elején kezdik meg az előadásokat a debreceni nyári egyetemen. Rengeleg külföldi hallgató jelezte már előre a részvételét, köztük főként németek, olaszok, spanyolok, svájciak, franciák, dánok, svédok és japánok.

Marchis György újabb eredeti Ibsen-fordítást nyújtott be a Nemzeti Színházhoz. A „Nóra” eddig ismeretlen kéziratát szerezte meg és fordította le. Németh Antal mingyárt el is fogadta és a jövő évad első felében tűzi műsorra.

ASSZONYRABLÁS A FILMIRODÁBAN

A Magyar Filmirodában elkészült Mikszáth Kálmán „Beszélő köntös” című regényének filmváltozata. Az új magyar filmalkotás, amelyet a kitűnő Radványi Géza rendezett, közel 2000 főnyi statisztát foglalkoztatott. Költsége meghaladja minden eddigi magyar film gyártási költségét. Főszereplői a magyar filmszínészek kiválóságai: Tasnády Fekete

díszleteit nem a műteremben, hanem a Filmiroda udvarában építették fel. Ez a díszlet Kecskemét főterét ábrázolja a török hódoltság korában.

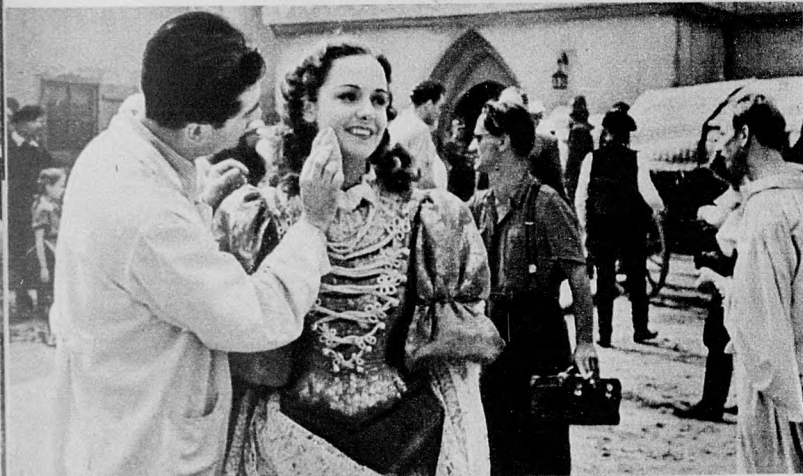
A főtéren nyúzsög a nép a kétoldalt felállított sátrak előtt. Nyergesek, papucosok, kötelgyártók, edényesek, bazárosok, kádár-mesterek szorgoskodnak a sátrakban s az

egyik sarokban valódi kolbászok lógnak a bódék frontján kifeszített köteleken, a tepsikben pedig sisterege sül a lacipecsenye.

Adott jelre a főtéren nyíló egyik szűk uccából turbános spáhicsapat vágat elő s nekiront a mítsem sejtő vásári közönségnek. A megzavart tömeg fejevesztve menekül, harcílárma és az asszonyok sikoltozása tölti be a teret, a városi hajdúk kardot kivonva rohanak a támadók felé, akik már az első percekben feldöntöttek a cserépedényekkel és különféle egyéb árucikkkel teleterakott sátrakat. A zürzavar leírhatatlan s csak percek múlva vesszük észre, hogy a török lovasok asszonyokat emeltek nyergeikbe. Mindez hatalmas puskaropogás közepette történik.

A városi hajdúk s a bottal felfegyverzett polgárok vitézül küzdenek, néhány nőt sikerül kiemelni a török lovasok nyergéből, a lovasok nagy része azonban vágatva hagyja el a küzdőteret sívalkódó zsákmányával. A polgárok és hajdúk egy darabig üldözik a csapatot, aztán visszatérnek a „törökdúlás” nyomait mutatja.

Az óriási zürzavarban semmi baj nem történt, pedig szemünk láttára buktak el férfiak, asszonyok s keresztülgázolt rajtuk a száguldó lovascsapat.

Felső kép: Tasnády Fekete Máriát maszkírozzák a kecskeméti 17. századbeli városháza előtt. Alsó kép: Radványi Géza rendező (tehér sapkában) irányítja a nagyszabású felvételeket (Inkey felv.)

Mária, Jávor Pál, Kiss Ferenc, Csontos Gyula, Szilasy László, Vaszary Piroska, Tompa Sándor, Goll Bea, Cselényi József, Kürthy György és Lehotai Árpád.

A rendező utoljára hagyta annak a hatalmas tömegjelenetnek a felvételét, amelynek

„A nemzetközi filmkamara most induló munkája első lépés az új Európa megszervezésére“

MAGYARORSZÁG SZEREPE A JÖVŐ FILMGYÁRTÁSBAN

A TERMELES ÉS ÉRTÉKESÍTÉS SZABÁLYOZÁSA

A három legfontosabb szakosztály, a gyártási, a kölcsönzési és a filmszínházi osztályok Velencében szeptember 6—9 között üléseznek. Akkorára kell kidolgozni a munkaterveket, amit majd az elnökség elé terjesztenek. A döntés ugyanis minden kérdésben az elnökség hatáskörébe tartozik.

Elsősorban összeállítják az előző három év gyártási statisztikáját s bejelentik a folyó évadra tervezett produkciókat, hogy ezekről minden ország tájékozódhassék. A kölcsönzési fronton határozatot hoznak a haszonrészesezés, vagyis az amétaalapon való kölcsönzés kifejlesztésére az egyes országok között, valamint a prolongációs kérdések rendezésére vonatkozóan. Itt meg kell jegyeznünk, hogy Magyarországon a belügyminiszter néhány héttel ezelőtt mindkét kérdést rendelettel szabályozta s a magyar delegáció ezt a rendeletet ajánlja majd elfogadásra, hogy az egyes országok közötti racionális filmesere fokozását elősegítse. Ennek alapján állapítják majd meg, hogy egy-egy ország évente hány filmet adhat el a másiknak s hányat vásárolhat attól. Az európai filmszínházak helyaráinak megállapításával is foglalkozik a kamara. A helyárok természetesen az egyes országok helyzetéhez alkalmazkodnak a jövőben is, azonban bizonyos egybehangelő megállapodásra is van szükség, mert a helyárok kérdése s így a mozik bevételi lehetősége az összes filmgyártók üzleti koncepcióit is érintik.

Ugyancsak Velencében tárgyalják a döntőbírószervezetének kérdéseit is, amelynek működési szabályait szintén a hattagú elnökség állapítja majd meg. A döntőbírószervezet csak az egyes tagállamok gazdasági szervezetei között felmerülő vitás kérdések eldöntésére illetékes, azonban, ha a filmgyártók vagy magánosok a döntőbírószervezethez mint választott bírósághoz fordulnak, akkor ez szintén elbírálja a vitás kérdéseket s döntését a kamarai hivatalos lapban teszi közzé, hogy ezzel mintegy szabályt teremtsen a hasonló természetű ügyek megítélésében.

Dr. Balogh László

A Délibáb multheti számában ismertettük azokat az irányelveket, amelyek alapján a Berlinben újjászervezett nemzetközi filmkamara megoldani kívánja az európai kontinens filmgyártásának együttműködését a filmtermelés minőségének és mennyiségének, valamint a filmértékesítés lehetőségeinek fejlesztése érdekében.

Ebben az újjáépítő munkában fontos szerep jut Magyarországnak is és személy szerint Balogh László dr. miniszteri osztálytanácsosnak, a nemzeti filmbizottság titkárnak, akit a nemzetközi kamara alelnökének választott s aki ezen az alapon helyet foglal abban a legszűkebbkörű bizottságban, amely az európai filmgyártást és értékesítést érintő összes fontos kérdésben dönteni fog.

Balogh László dr. valamint Paikert Géza min. o. tanácsos és Bingert János, a Hunnia vezérigazgatója, akik a magyar-német filmesere kérdését tárgyaló tanácskozásokon is résztvettek, most érkeztek vissza Berlinből Budapestre.

Balogh László dr. szerint a kamara célkitűzéseire s azok megvalósításának módjára az a beszédvet világot, amelyet Göbbels miniszter a 17 európai nemzet delegátusainak fogadtatásán mondott.

AZ ÚJJÁRENDEZÉS ALAPELVEI

— A film a modern ember könyve — mondotta Göbbels miniszter — s legáltalánosabb eszköz a szellemi befolyásolásra. A nemzetközi filmkamara most induló munkája az első lépés új Európa megszervezésére. Szégyenteljes az az állapot, hogy Európa, amely kultúra tekintetében három-négy-szer annyit jelent, mint Amerika, eddig az amerikai filmek rabszolgája volt. Ennek az oka az, hogy az európai filmgyártást a kontinensen nem szervezték úgy meg, mint Amerikában, amely mindig kontinentálisan tudott fellépni Európával szemben. Nem akarjuk az egyes európai országok önálló filmiparát elsorvasztani, hiszen a német filmgyártás nem is tudná az európai kapacitást kielégíteni s nem tudná összefoglalni mindazt a szint, amit Európa külföldi nemzeti képviselnek. Éppen ezért arra törekszünk, hogy a kamara szervezetei útján minden országban elősegítsük a minőség fokozását s az értékesítést.

Arra vonatkozóan, hogy Magyarországnak az öt megillető vezetőszeret jut az európai filmgyártás sorsának intézésében, a következő részletek adnak biztosítékot.

A filmkamara öt szakosztályában Magyarországot a legjobbban van képviselve. A gyártási szakosztályban tizenegy nemzet megbízottai foglalnak helyet, a szűkebbkörű végrehajtóbizottságban azonban csak hat nemzet kiküldöttet nyertek beosztást, köztük Magyarország is. Ennek a bizottságnak elnöke az olasz Freddi, helyettes elnöke pedig a magyar megbízott, akit később van joguk bejelenteni. A kölcsönzési, színházi, a kulturális és jogi szakosztályokban hasonló a helyzet.

Melzer alelnök bezárja a kamara ülését. Mellette Balogh László és a finn megbízott (Orbis foto)

MAGYARORSZÁG ESÉLYEI

A magyar filmvállalatok a fentiek értelmében a jövőben nyugodtan áldozhatnak sokkal nagyobb összegeket jobbminőségű filmek készítésére, mert a magyar filmek külföldi értékesítésének megkönnyítése folytán sokkal nagyobb bevételre számíthatnak. A magyar nemzeti filmbizottság a jövőben úgy gyakorol befolyást a külföldi értékesítés elősegítésére, hogy kijelöli — mondjuk — a húsz legjobb filmet, amelyekből a külföldiek válogathatnak. Az a cél, hogy százezerpengős úgynevezett tantusz-filmek ne juthassanak ki idegen államokba. A filmbizottság semmi befolyást nem gyakorol majd abban az irányban, hogy valamelyik külföldi állam melyik magyar filmet vásárolja meg. Minden állam filmköleszönzője ismeri a maga közönségének ízlését s azt a filmet választja, ami annak az ízlésnek megfelel. A magyar filmesek feladata és üzleti érdeke tehát az lesz, hogy a jövőben a jobb kiállításra és a minőségre is nagyobb gondot fordítsanak.

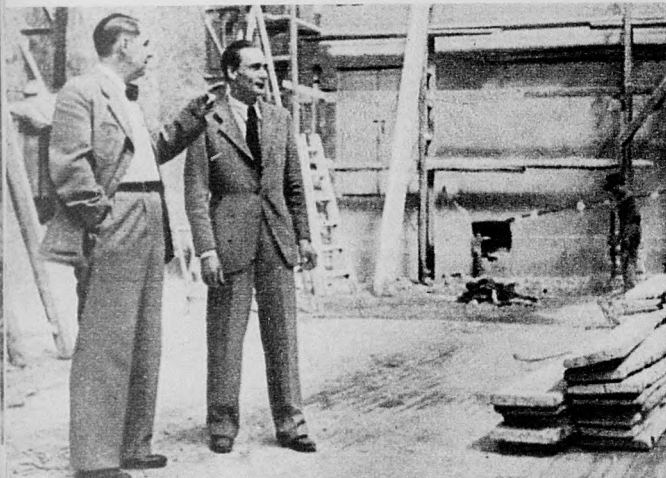
INTIMITÁSOK A VENDÉGLÁTÁSRÓL

Balogh László dr. a külföldi vendégek berlini fogadtatásáról az alábbi érdekes dolgokat mondta:

— Tizenhét állam képviselője és mintegy száztagú különféle szakértő vett részt a tanácskozásokon — mondotta a magyar delegátus egyik tagja. — A tanácskozások tartama alatt mindnyájan a birodalmi filmkamara vendégei voltunk. A Hotel Bristolban szállásoltak el bennünket s mindent jegy nélkül kaptunk. A vasúti és repülőutak előkészítését is a kamara intézte el. A német cégek valósággal vetelkedtek a meghívásokban és a legkülönbözőbb ajándékok felajánlásában. Szakkönyvek sorozatát, dedikált sztár-fotóalbumokat, nagyítólencsákat, ezüstceruzákat kaptunk, a kamara pedig a delegáció minden tagját eredeti borostyán szivardobozzal ajándékozta meg. Az I. G. Farbenindustrie a delegációk vezetőjének egy-egy sorozat mesterseges drágakövet adott ajándékba.

Kállay István

KÖZÉP-EURÓPA LEGMODERNEBB FILMGYÁRA ÉPÜL A PASARÉTEN

Bingert János és Örményi főmérnök vezetik az építkezéseket

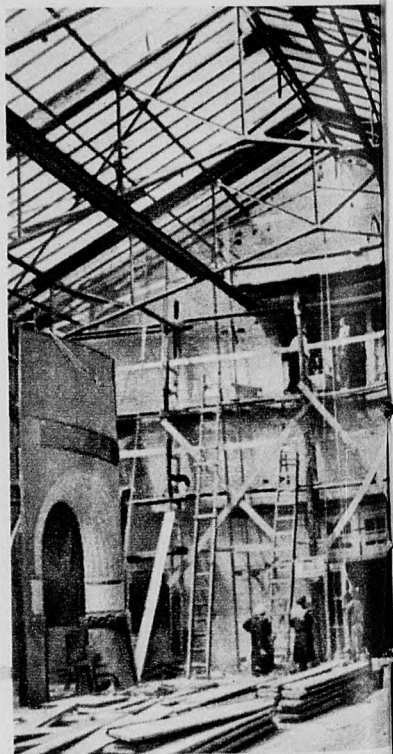
Jelentettük már, hogy a Hunnia megvásárolta a Star filmvállalat pasarétiúti régi gyártelepét, hogy azt átalakítsa és hangosfilmek gyártására alkalmassá tegye.

Hetek óta egész sereg munkás dolgozik a telepen. A régi két nagy műterem üvegfalát már lebontották, a vasrácsokat kiszédték s ezek helyébe téglafalat építettek. Serényen folytatják a munkálatokat s a tervek szerint augusztus második felében két teljesen új, modernül felszerelt műterem áll a magyar filmgyártás rendelkezésére. Az örömdetes eseményről Bingert János, a Hunnia kiváló agilis vezérigazgatója az alábbiakat mondotta a Délibábnak:

— *Filmgyártásunk lendületes fejlődése tette szükségessé, hogy műtermünk számát szaporítsuk. Nemesak mi, hanem egész Európa kezd berendezkedni a fokozottabb filmtermelésre s a nemzetközi filmkamara által központilag irá-*

nyított csereforgalom a magyar filmek számára is nagyobb piacot biztosít.

— *Megtörténhetik-e az, hogyha a háború után újra Európába özönlik az amerikai film, a nagy költséggel felépített új műtermek feleslegessé válnak?* — kérdezzük Bingert vezérigazgatótól.

berlini
t mon-

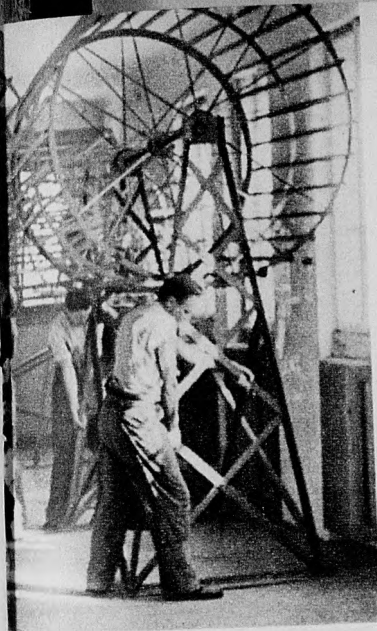
y szá-
ácsko-
s egyik
mind-
oltunk.
munkét
süti és
ézte el,
a meg-
ok fel-
edikált
ezüst-
elegáció
obozzal
ndustrie
mester-

István

ARA

magyar
b pia-

hogy-
ópába
ilm, a
ett új
álnak?
vezér-

Eltávolítják a régi szárító-
dobokat

— *Kizárt dolog!* Eddig fel-
tétel nélkül hódoltunk be az
amerikai filmeknek, most azon-
ban, hogy az európai államok
összefogva szervezik meg film-
gyártásukat, a helyzet lényeg-
esen megváltozik. A múltban
ki voltunk szolgáltatva Ameri-
kának és az amerikai nagy
filmvállalatok európai képví-
seleteinek. Volt olyan esztendő,
hogy Európa 400 filmet vett
át Amerikától. Természetesen
ezek között sok volt a selejtes
produkció. A jövőben a film-
forgalom Amerikával szemben
kölesönös lesz. Megállapodások
szabályozzák majd, hogy Euró-
pa mennyi filmet vesz át Ame-
rikától s hogy ennek ellenében
Amerika hány filmet köteles
átvenni tőlünk. Európa bizo-
nyára nem akarja a békekötés
után kiszorítani az amerikai
filmeket, de a behozatall korlá-
tozni fogja és fenntartja maga-
nak azt a jogot, hogy a maga
ízlésének megfelelő filmeket vá-
lasszon az amerikai tömegter-
melésből.

— Bizonyos vagyok benne
— fejezi be Bingert János, —
hogy a magyar filmgyártók
a jövőben nem riadnak vissza
a nagyobb befektetéstől, sőt
piacaink kiterjedése növeli
a befektetési kedvet, aminek
természetes következménye

Délibáb

lesz a magyar filmek minőségi javulása. Ez viszont a kül-
föld vásárlási kedvét fokozza majd s így a magyar film-
gyártás fejlődési lehetőségei megsokszorozódnak.

A Pasaréten Örményi István, a Hunnia kitűnő főmér-
nökének tervei szerint készül a műtermek átépítése és fel-
szerelése. A Star filmgyárt ugyanis némafilmek számára
építették 1917-ben. Az eddigi berendezés maradványai
használatlanok s hetekig tartott, amíg a sok lomot el-
takarították. Most már az üvegfalakat is lebontották s
helyettük rendes téglafal emelkedik. Az üvegtetőt is
eltávolították s az új tetőzet bőrlemezekből készült. Ter-
mészetesen úgy a tetőt, mint az oldalfalakat szigetelő-
rétegekkel látták el, hogy a külső zaj ne zavarja a hangos-
felvételeket. Az egyik műterem emeletének két szárnyán
a produkciós irodák, a házivetítő, a hangmérnök munka-
helyiségei és a vágószoza foglalnak helyet.

— A két műtermet alagsori átjáró köti össze — magya-
rázza Örményi főmérnök — úgy, hogy a színtészeknek
és munkásoknak nem kell az udvaron átmenni, ha egyik
műteremből a másikba akarnak jutni. A színészöltözők
ugyanis a másik műteremben vannak, amelynek alagsorá-
ban óriási raktárhelyiségek vannak. Ebben a műteremben
a fűtőberendezési munkákat is elvégeztük s most folyik a
tulajdonképpen átépítés.

— Mindkét műterem hosszúsága 30, szélessége 15 méter.
A beépíthető magasság az egyiknél 7, a másiknál 8 méter.
A telepen fekvő villaszerű épületekben a különféle műhelyek
és a laboratórium nyernekek elhelyezést.

Augusztus vége felé már kezdek a felvételeket Közép-
Európa legmodernebb filmgyárában, amely az új magyar
filmtermelést szolgálja.

K. I.

Bontják az egyik műterem üvegfalát

Udvari kép az épülő telepen (Kovács Jenő felv.)

KOCKÁS FILMKRITIKÁK

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legtökéletesebb filmrenek kaphat.

REPÜLŐ KALÓZOK

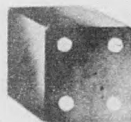

Kalandorfilm

A nehezen induló cselekmény ellenére is örömeiket lelhetik ebben a kalandorfilmben a füzetes regények kedvelői. Az ilyen filmekben a banditák régebben lovon, később mótorkerékpáron és autón száguldottak a tett színhelyére. Ezek a gangszterek azonban a repülőgép segítségével bonyolítják üzemeiket. Velük szemben a rendőrség kénytelen volt légi osztagot szervezni s így aztán puskaropogás közben bátor légimutatványokat is látunk a filmben. Ettől az érdekes résztől eltekintve, a film vékonyka meséje nem sokban tér el az elcsépeelt amerikai alvilági történetektől.

(K. I.)

A FEHÉR SEJK

Sivatagi történet

Ramon Novarro régi hívei bizonyára meglepődve látják majd, hogy a dallás filmamorózó mítsem vesztett hódító előkelőségéből. Talán csak az arca nyúlt meg egy kissé, de különben éppen olyan jóképű „széplítú”, akáresak tíz-tizenöt esztendővel ezelőtt. Új filmje egyébként nagyrészt a líbiai sivatagban játszódik. Izgalmas, meg mulatságos fordulatokban bővelkedő, kedves történet. A „nagy” Novarro mellett a szépséges milliomosleányt a bűbajos Lola Lane alakítja. Mellettük néhány pompás színészi teljesítmény teszi változatossá a játékot. Láttunk ebből a műfajból már nagyobb szabású alkotást, de így is igazán kellemesen elszórakoztunk.

(K. I.)

HADJÁRAT JUGOSZLÁVIA ELLEN

Osztályzatot
felüli

Ebben a filmben a mai világháborúnak olyan fejezete elevenedik meg a mozivásznon, ami bennünket magyarokat közelebről érdekel, mert hiszen áprilisban a Délvidéket felszabadító honvédeink egymás mellett küzdöttek a szerbek ellen harcoló német csapatokkal. A fényképező lenese hitelességével hatalmas filmriport mutatja be, hogyan gázolta végig a félelmetes német hadsereg 12 nap alatt a Párizs környéki békekötések nagyhatalmi hőbortban szenvedő torzszülöttjét. Izgalmas esatajelenetek során át két óra alatt az egész szerb háború története lezajlik előttünk, a haláltmegvető bátorsággal küzdő német filmriporterek dicsőségére.

(K. I.)

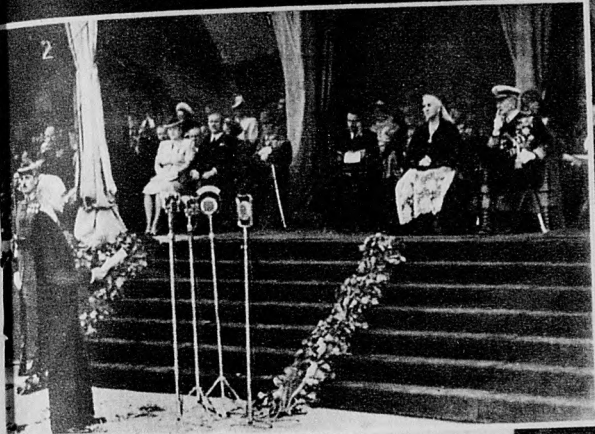

10

Nemrég jelent meg a főváros uccáin a M. Kir. Hadimúzeum művészi plakátja, amelyet Szentneményi Béla százados-festőművész tervezett. A Hadimúzeum gyűjti katonai emlékeinket és minden olyan muzeális értékű tárgyat szívesen vesz át tulajdonosától letétbe, amely 1715-től napjainkig a magyar katonai élettal kapcsolatban volt. A Hadimúzeum érdekes plakátja az egyik 1848-as magyar honvédszázlót ábrázolja. A zászló feletti Madonna a gyermek Jézussal a lobogó másik oldalán látható, a zászló alatt pedig a Hadimúzeumnak a budai várhegyen levő épületét vetíti elénk a művész. A múzeum hétfő kivételével naponta 9—1 óráig tekinthető meg (I. Bástyasétány 40).

Délibáb

A „MAGYAR KENYÉR ÜNNEPE“ SZABADKÁN

1. A Főméltóságú Kormányzó Ur átveszi az első termésből sütött magyar kenyeret.
2. Bárdossy László miniszterelnök üdvözlőbeszédét mondja a kormányzói emelvény előtt.
3. A magyar vármegyék Gyöngyös-bokréta-küldöttségének felvonulása a „magyar kenyér ünnepén“ Szabadkán. (MFI felv.)

A Magyar űskeresztény malmosok szövetsége szombaton Ujvidéken ünnepi ülés keretében megalakította bácskai szakosztályát (Szécsy foto)

mutatott
bb pon-
zer hat

ebben a
banditák
tett
onyolít-
osztagot
yokat is
ékonyka
ktől.

(K. I.)

hogya a
az area
akáresak
sivatag-
, kedves
bűbajos
ny teszi
sú alko-
(K. I.)

k meg a
t hiszen
tűzdöltek
ességével
mel had-
ban szen-
ész szerb
lő német
(K. I.)

Hadimű-
zázados-
ai emlé-
esen vesz
magyar
érdekes
izolja. A
másik ol-
a budai
múzeum
(I, Bäs-

élibál.

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

AUGUSZTUS 3-tól 9-ig

VASÁRNAP

augusztus 3

BUDAPEST I.

8.00 : Szózat. Hanglemek. 1. Brahms : 3. magyar tánc (berlini filharmonikusok, vez. Furtwängler); 2. Egyveleg Johann Strauss műveiből (zongora: Baie da Costa); 3. Katona vagyok én, népdal Kodály feldolgozásában (Székelyhidy Ferenc dr.); 4. Hubay : Hejre Kati, esőrdajelenet (hegedű: Ija Livsakov); 5. Hej sötét erdő alján, ruszin népdal (az ungvári liceum és tanítóképző intézet ének-kara, vez. Hladonik István); 6. Lehár : Cigányszerelem, kettős (Szabó Lujza és Szedő Miklós); 7. Beresényi nótája, Lavotta Rezső átirata (Bertha István zenekara); 8. Ritter : Ländler (Géczy Barnabás zenekara); 9. a) Alfalmennék én a Tiszán; b) All a malom, áll a vitorlája; c) Kertem alatt faragnak az ácsok; d) A kisleány kertjében (Nagy Izabella); 10. Vecsey : Valse triste (Mária Terézia I. honvédgyalogezred zenekara, vez. Friesay Richárd); 11. Csermák—Káldy : Diszpaltás (Magyar Imre cigányzenekara).

8.45 : Hírek.

9—9.55 : Unitárius istentisztelet a Kohary ucai templomból. Prédikál Jozan Miklós dr. püspök.

10—11.10 : Egyházi ének és szenteszéd a budavári koronázó főtemplomból. A szenteszédet mise közben Böss Bertalan dr. házfőnök mondja. Közreműködik a templom ének- és zenekara. Vezényel Sugár Viktor. Orgonál Várhelyi Antal. a) Sugár Viktor : Harsonajelek; b) Vavrinecz : c-moll mise; Változó részek : Chormlíter; c) Offertórium után; v. Náray Antal : Ave Maria; d) Himnusz. A magán-szólamokat énekli: Szabó Ilonka, Thury Gizella, Harangzó János és Horváth László.

11.15—12.15 : Evangélikus istentisztelet a Deák téri templomból. Prédikál Scholz László.

12.20 : Időjelzés, vizülsjelentés.

12.30 : Székeslővárosi Zenekar. Vezényel Polgar Tibor. 1. Donizetti : Az ezred leánya, nyitány; 2. Guiraud : H. szvit; 3. Laurisín Miklós : Részletek a Ludas Matyi c. zenés vídám játékból; 4. Ernst Fischer : Az Alpoktól délre, szvit; 5. Johann Strauss : Bor, dal,

asszony, keringő; 6. Weiner : Katonásdi.

1.45 : Hírek.

2.00 : Hanglemek. 1. rész : művészművek. 1. Mozart : A varázsfuvola, kettős az 1. felv.-ből (Lemnitz és Hüse); 2. Bellini : A puritánok, ária az 1. felv.-ből (Pertile); 3. Paganini—Liszt : La campanella (zongora: Jeanne Marie Darré); 4. Verdi : Traviata, ária az 1. felv.-ből (Mercedes Capsir); 5. Wagner : Lohengrin, részlet (Meta Seinemeyer, Piliusky Zsigmond, Robert Burg, Helene Jung, Fritz Dütthernd); 6. Sibelius : Intermezzo a „Karelia-szvit”-ből (dondoni filharmonikusok, vez. Walter Goehr); 7. Puccini : Bohémélet, ária az 1. felv.-ből (Alessandro Ziliani); 8. Richard Strauss : Rózsalovag, keringő (hegedű: Vasa Prsziboda); 9. II. rész : spanyol dalok; 9. Mignone Francisko : Dal (Cristina Maristani); 10. Gilbert : Marta (Gigli); 11. Perez—Freire : Ay, ay, ay (Mercedes Capsir); 12. Serrano : Jota (Fleta); 13. Pagan : Malaguena (Lucrezia Bori); 14. Schipa : A Cuba (Tito Schipa).

3.00 : „A fakarmánysiló gazdálkodás.” A földművelésügyi miniszterium radioelőadásorozata.

3.45 : Pertis Pall cigányzenekara.

4.30 : „A gabona története.” Moravék Endre dr. előadása. Közművelődési előadásorozat.

5.00 : Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

5.20 : Honvédműsor.

6.00 : Rendőrzenekar. Vezényel Szöllösi Ferenc. Közvetítés a városligeti Fővárosi Pavillonból. 1. Kefer Béla : Romantikus nyitány; 2. Ziehrer : Dunamondák, keringő; 3. Erkel : Ábránd a „Bánk bán” c. operából.

Közben
6.20 : „Mezél emberek között.” Dövényi Nagy Lajos előadása.

7.00 : Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20 : Kiss Ferenc és Szabó József hegedű és gitár jazz-kettőse.

7.35 : „Őszl párba.” Dallos Sándor elbeszélése.

8.00 : Fazekas Mária és Palágyi István dr. magyar nótákat énekel, kíséri Sára Elemér cigányzenekara. Fazekas Mária számai : Teghze-Gerber Miklós : Altatgatom a szivemet (Báthori István verse); Sándor

Jenő : Hogyha néked hinni tudnék (Sághy Ilona verse); népdal : Rászállott a vadgalamb; Sándor Jenő : Imádság már az is; Morvai Károly : Vándorfelhők fenn az égen (Szigeti József verse); népdal : Lent a falu végén; Akom Lajos : Virágozik a firtós akáca. Palágyi István számai : Belezay Antal : Két lánya volt a falunak; Fráter Lőrind : Száz szál gyertyát; Albert Ferenc : Piros a meggy, ha megérik (Palföldy Margit verse); Balázs Árpád : Ahogy én szeretlek; Teghze-Gerber Miklós : Ha én gazdag lennék (Selymes verse); népdal : Lányok a legényt.

8.45 : Sport- és löversenyeredmények.

9.00 : „A kérő.” Vígjáték egy felvonásban. Irta Dobozsi István. Rendező Kiszely Gyula. Szereplők : Udvardy — vízől Garamszeghy Sándor; Udvardyné — Szabados Piroška; Ilonka — Mester Ilona; Moskóczy Péter — Szabó Sándor; Végrehajtó — Kómuves Sándor; Cigányprimás — Koltay Gyula.

9.40 : Hírek.

10.10 : Buttolta Ede tánczenekara játszik.

11.00 : Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25 : Hanglemek. 1. Liszt : XIV. magyar rapszódia (budapesti filharmonikusok, vez. Dohnányi Ernő); 2. Massenet : Elzászi jelenetek, szvit (szimfonikus zenekar, vez. Pierre Chagnon).

12.00 : Hírek.

KASSA

8.00—9.00 : Budapest I. műsora. (8.45-kor hírek.)

9.00 : Egyházi énekek a Szent Erzsébet székesegyházból.

10.00 : Református istentisztelet a kassai református templomból. 11.00 Hanglemek. Kamarazene.

11.15 : Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35 : „Megy az ezred.” Komáromi János elbeszélése. (Felolvasás.)

11.50 : Hanglemek.

12.20—éjjel 12.15 : Budapest I. műsora.

RÖVIDHULLÁMU ADÁS EGÉSZ HÉTEN :

A HAT4 hívőjeles adóállomáson, 4.125 kilocikluson, 32,88 méterem. Középeurópai nyári időszámítás szerint; éjjel 1 órától 2.20-ig és 2.30-tól 4 óráig.

HÉTFŐ

augusztus 4

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Kun Richárd: Vitézi élet, induló (József nádor 2. honvédszázados zenekara, vez. Seregi Artúr); 2. Daloló honvédek a) Addig megyek; b) Márványkőből; c) A turkevei bíró háza, katonanóták (MÁV Magyarság férfikara, vez. Rajter Lajos); 3. Schaeffer: Magyar virág, keringő (Magyar Rapszódia zenekara); 4. Lindemann: Vidám induló (Weitschach fűvészenekara); 5. Dirner: Kicsi fehér meszelt szoba (Hódosy verse, László Imre); 6. a) Kilyukadt a kötöm; b) Hajnalban, hajnal előtt, csárdások (Orbán Sándor); 7. Labitzky: Alpesi hangulat (Ilja Lívssakov); 8. Serrano: Del Campo: Dal (Rosita Serrano); 9. Lehár: Drótostót, kettős (Rautawaara és Peter Anders); 10. Börschel: Verébhangverseny (Rambour-zenekar); 11. Mignone: Keringő (Isette Vilici zenekar); 12. Hajdu András: a) A süvegem; b) Zene, zene (Cselényi József); 13. Kraut Antal: Battenberg-induló (Mária Terézia 1. honvédszázados zenekara, vez. Pongrácz Géza).

10.00: Hírek.

10.20: „A kereszténység leg-
ősből templomal.” (Személy-
nyak Georg Schweinfurt afri-
kai útikönyvéből.) Fordította
és a bevezetőt írta Matolay
Tibor. Felolvasás.

10.45: „Széchenyi a lélek tük-
rében.” Irta Villant Rezső.
Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszol-
gálat.

12.00: Himnusz.

12.10: A rádiónak zenekara. 1. Siede: Lobogó zászlókkal, in-
duló; 2. Losonezi Dezső: Kis
nyitány; 3. Johann Strauss:
Kék Duna keringő; 4. Bou-
langer: Avant de mourir, tan-
gó; 5. Kiss-Angyal Ernő: Esti
szél, bécsi keringő; 6. Robin-
Rainger: Indulófox; 7. Sin-
ding: Tavaszli zsongás; 8.
Krüger—Hauschmann: Gyer-
mekjáték, intermezzo; 9. Ernst
Fischer: Nyári utazás, szvit.
Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Weidinger Ede szalón-
zenekara. 1. Trevisiol: Drámai
előjáték; 2. Losonezi Lajos:
Látomás; 3. Kigyósi Árpád:
Zenélő doboz; 4. Vécsey Ernő:
Dal; 5. Fényes Szabolcs: Ál-
maimban valahol; 6. Holéczy
Akos: Azt a két szép szemét;
7. Weninger Ernő: Pepito,
intermezzo; 8. Joseph Strauss:
Loreley, keringő.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Arfolyamhírek, plael és
élelmiszerek.

3.20: Hanglemezek. 1. Cardoni:
Kis nyitány (Dino Olivieri zene-
kara); 2. Buzzi—Peccia: Dal
(Franco Lary); 3. Borel—
Clerc: Dal (Lucienne Boyer);
4. Mozart: Bölesódal (Gézy
Barnabás zenekara); 5. Weber:
Csata előtti ima (berlini tanító-
egyesület énekkara, vez. Hugo
Rüdel); 6. Peterson—Berger:
Svéd dal (Joseph Hyslop); 7.
Stravinszkij: Pianorag music
(zongora: a szerző); 8. Mexi-
kói népdal (Pilar Arcos); 9.
Costa: Dal (Titta Ruffo);
10. Wild: Keringő (Ländler és
jöldi együttes, vez. Walter
Wild); 11. Szymanovsky:
Dal (hegedű: Irene Dubiska);
12. Nem hallottam soha ilyen
bús barangszót, népdal Lavotta
Rezső átírásában (Varga
Imre); 13. Ruccione—Bona-
gura: Slow (Emilia Waldes);
14. Egyveleg Lehár műveiből
(Peter Anders).

4.15: „A méh-állam.” Irta
Bánki Sándor. Felolvasás.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszán
nyelven.

Faragó Ibolya
(Arlen felb.)

5.35

5.15: „Mindnyájunk gondjai.”
A közellátási szolgálat közle-
ménye.

5.35: Faragó Ibolya zongorázik.
Poldini-művek. 1. Az arckép;
2. Hangversenytanulmány; 3.
Lirikus darab; 4. Szerenád;
5. Szunyog; 6. Honvágy; 7.
Velencei nótturno; 8. Ke-
ringőtanulmány.

6.00: „Olasz szellem Dalmáciá-
ban.” Márffy Oszkár dr egye-
temi magántanár előadása.

6.25: Bura Sándor cigányzene-
kara.

7.00: Hírek magyar, német és
román nyelven.

7.20: „Augusztus.” Hunyadi
Sándor előadása.

7.45: „Szép Ilonka.” Vörö-
smarty Mihály versét elmondja
Abonyi Géza. A kisérő zenét
szerezte Losonezi Dezső. A
rádió zenekarát vezényli Bertha
István. Hangfelvétel.

8.00: Táncelemek.

8.45: „Zoli és Tata.” Ditrói Mór
emlékezője Szerémy Zoltánra
és Vendrey Ferencre.

9.10: A honvéd légierők fűvés-
zenekara. Vezényel Doroszlai
Károly. Indulók. 1. Dorosz-
lai Károly: Hareci induló; 2.
Gudohr: Tannenbergr induló;
3. Cortopassi: Menetelő légiók;
4. Csendes óceán induló; 5.
Jakó Dezső: Honvéd-induló;
6. Lőri Mire: Karjalai vad-
ászok indulója; 7. Helms
Niel: Katonadal; 8. Egressi
Béni: Klapka-induló.

9.40: Hírek.

10.10: Hanglemezek. 1. Mozart:
B-dur szimfónia (K. 319,
Edwin Fischer kamarazene-
kara); 2. Schumann: III.
(Esz-dur) szimfónia, 97. mű
(Conservatoire zenekar, vez.
Piero Coppola).

11.00: Hírek német, olasz, angol,
francia és szperantó nyelven.

11.30: Lovászi Ferenc cigány-
zenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Egy kárpátaljai kőbányá-
tól az országútig.” Szénássy
Barna dr előadása.

11.20: Hanglemezek. „Magyar
nóták.”

11.40: Hírek magyar és szlovák
nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I.
műsora.

KEKES IREN pompás magyar éneké-
ben gyönyörködtünk az elmúlt csütörtök-
ön. Bálint Zoltánnal együtt lépett mik-
rofón elé, Farkas Béla cigányzenekara
kíséretével szebbnél szebb magyar nótá-
kat énekelt. Igazán szép estét szerzett
a rádió hallgatóinak.

Déliab

ITT NYÚJTJUK át a gratulációk tö-
megét, amit hozzánk intéztek olvasóink, a
Studiónak, hogy a bemutató után min-
gyárt kapcsolta a nagyszerű szigeti
„Három a kislány“-t. Mi is hallgattuk
a közvetítést, igazán kitűnő volt!

K E D D

augusztus 5

BUDAPEST I.

6.40 : Ébresztő. Torna.
 7.00 : Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemek. 1. Huszár Imre: Erdélyország, székely induló (Bolyai-gimnázium ének-kara és a Regnum Marianum 3. sz. eserkészcsapat fúvószenekara, vezényel Kell Ernő); 2. Lubbe: Szerelem, keringő (Polydor-zenekar); 3. Dankó Pista: a) Nem jó mindig minden este a fonóba eljárni; b) Lyukas a kalapom (Cselényi József); 4. Balázs Árpád: Fa leszek, ha fának vagy virágra (Petőfi verse, László Imre); 5. Wehowsky: Törpék fákláysmenete (szalonzene); 6. Filippini: Extasis (Myriam Ferretti); 7. Nevin: Narcissus (orgona: Horst Hanns Slesber); 8. Frantzen: Félre a gonddal, dal (Ervin Hartung); 9. Erőss Béla: a) Vannak el nem csókolt csókok; b) Minden piros, fehér rózsát (Magyar cigányzenekara); 10. Kiss-Angyal Ernő: Cudar ez a világ (Kalmár Pál); 11. Krome: Szép a katonaelet, induló (énekkar); 12. Kochmann-Bussmann: Énekelj kanári (Odeon-tánczenekar); 13. Ujváry József: Éljen a magyar, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).
 10.00 : Hírek.
 10.20 : „Történetek az állatvilágból: Huncut állatok.” Irta Nváry Andor. Felolvasás.
 10.45 : Dívatudósítás. Felolvasás.
 11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00 : Himnusz.
 12.10 : Temesvári Rácz József cigányzenekara. Közben
 12.40 : Hírek.
 1.20 : Időjelzés, vizállásjelentés.
 1.30 : A József nádor 2. honvédegyalozezred zenekara. Vezényel Seregi Artúr. 1. Leoncavallo: Részletek a „Bajazzók” c. operából; 2. Seregi Artúr: Nálunk Budán, keringő; 3. Náray-Farkas: Az új Cinka Panna, magyar ábránd; 4. Nagypál Béla: Keleti jelenet; 5. Adorján Sándor: Muzsika szól, verbuválnak; 6. Zách Győző: Király Jenő induló.

2.30 : Hírek.
 2.45 : Műsorismertetés.
 3.00 : Arfolyamhírek, placl és élelmiszerek.
 3.20 : Pallagi János hegedül zongorakísérettel. 1. Suk: a) Un poco triste; b) Burleszk; 2. Geszler György: a) Danezza; b) Régen volt; 3. Dohnányi: Seherzo a g-moll hegedűversenyből.
 3.40 : „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.55 : Rácz Tilda énekel zongorakísérettel. 1. Richard Strauss: a) Szívemben titkos fényel; b) Szerenád; 2. Tarnay Alajos: Mi dobog (Endrődi verse); 3. Lavotta Rezső: Elmondanám (Petőfi verse); 4. Rékai Nándor: Mikor láttam (Farkas verse).
 4.15 : 1. Gyöngyvirág kisaszony; 2. Mese, mese mákos. Bónis Mária meséi. Felolvasás.
 4.45 : Időjelzés, hírek.
 5.00 : Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15 : Sthymmel Miklós tánczenekara.
 6.00 : „A balatoni szőlő- és gyümölcs-gyógymódok.” Irta Schmidt Ferenc dr egyetemi rendkívüli tanár. Felolvasás.
 6.20 : Wehner Géza orgonál a Zeneművészeti Főiskola nagytermből. 1. César Franck: Grand choer; 2. Joseph Bounet: Románc szöveg nélkül; 3. Max Reger: Basso ostinato; 4. Pikhéthy Tibor: Bevezetés és fuga a B-A-C-H témára.
 6.45 : „A közellátás rendjének védelme.” Auer György dr előadása.
 7.00 : Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20 : Magyar női kamarazenekar. Vezényel Arató István. Hangfelvétel. II. rész. 1. Co-

Dr. Arató István

7.20

relli: Szvit; 2. Dvorzák: E-dur szerenád; 3. Mahler: Adagio; 4. Farkas Ferenc: Finn néptáncok.

8.10 : „Itália magyar lanton.” Lánzy Margit verseket mond.

8.25 : A rádó zenekara. Közreműködik Lenhardt Ilona és Falvai Mihály (ének). Vezényel Bertha István. 1. Albini: Trenk báró, nyitány; 2. Kis-szely Gyula: Elena belépője a „Fehér orchideák” c. operettből (Lenhardt); 3. Huszka: Belépő és bordanal a „Gül Baba” c. operettből; 4. Kálmán: Marica grófnő — a) Mond meg, hogy imádom; b) Hej cigány (Falvai); 5. Vincze Ottó: Espresso, keringő; 6. Lehár: Frasquita dala (Lenhardt); 7. Lehár: Éva, kettős (Lenhardt—Falvai); 8. Schubert—Melichar: Altatódal a „Vergiss mein nicht” c. filmből (Falvai); 9. Robin—Rainger: Indulófox; 10. Johann Strauss: Déli rózsák, keringő (Lenhardt); 11. Romberg: Kettős az „Orgonavirágzás” c. filmből (Lenhardt—Falvai).

Közben

9.00 : „Hajókaravánban az Atlanti óceánon át.” Rozgonyi Mihály előadása.

9.40 : Hírek.

10.10 : Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál.

11.00 : Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25 : Hanglemek. 1.

Richartz: Kasztanyétahangok, keringő (Oscar Jost zenekara); 2. Giulliani: A szerelem órája, slowfox (Giordano Valleri); 3. di Lazzaro: Bolerita; tangó (Carlo Butti); 4. Monnot: Dal (Lucienne Boyer); 5. Olivieri: A Hold hegyein (Midas-négyes gitárral); 6. Dankó Pista: Lemondás (Lévay verse, Orbán Sándor); 7. Erdélyi Mihály: Pusztá-fox (Géczy Barnabás zenekara); 8. Sipos István: En nem szerettem még, slowfox (Rákosi verse, Gábor Magda); 9. Sommerfeld: Három vidám pajtás (xlófon: a szerző).
 12.00 : Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: „Mesemondó vizek mentén.” Balatoni Nándor előadása.
 11.25: Hanglemek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

SZERDA

augusztus 6

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Tóth Imre: Nemzeti lobogó, induló (József nádor 2. honvédseregzenekara, vez. Selegy Artúr); 2. a) vitéz Kókay István: Messze van a nyiregyházi kaszárnya; b) népdal: Vékony deszkakerítés (Kalmár Pál); 3. Pusztai fény, egyveleg (a berlini német operaház zenekara, énekszólóval); 4. Bánffy György báró: Volt nekem egy szép szeretőm (Cselényi József); 5. Szauszek István: Hull az eső, nagy a sár (Magyarórády verse), Orbán Sándor); 6. Rixner: Gyermek-álom (Eysold zenekara); 7. Capaldo: Tarantella (Rosetta Ferlito); 8. Mario: Santa Lucia Lontana (nápolyi mandolinzenekar); 9. Giuliani: Ottemara (Ezo Aita); 10. Arconi-Barzizza: Győzelem, induló (Dino Olivieri zenekara és a milánói Verdi-énekkar); 11. Di Leo: Keringő (Baresse-Pasquale Actio zenekara); 12. Török János jubileumi induló (Rendőrzzenekar, vez. Szöllösi Ferenc).

10.00: Hírek.

10.20: „Régi erdélyi főúri lakodalmak.” Nagymihály Sándor előadása.

10.45: „Hueul famivész.” Irta Kerekes István. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Himnusz.

12.10: Hanglemezek. 1. Quilter: Gyermek-nyitány (New Light Symphony zenekar, vez. Malcolm Sargent); 2. Kienzl: A bibliai ember, ária (Wlater Ludwig); 3. Debussy: Cisz-moll toccata (zongora: Percy Grainger); 4. Puccini: Bohémélet, kettős az I. felv.-ből (Pampani és Borgioli); 5. Nougues: Quo vadis, ária (Armand Grabbé, ének és Victor Pascal, gordonka); 6. D'Albert: Holt szemek, ária (Lotte Lehmann); 7. Albeniz: Pepita Jiméncz, közzene (mad-

ridi szimfonikus zenekar, vez. Arbos); 8. Leonecavallo: Bajazzók, ária az I. felv.-ből (Caruso); 9. Glazunov: Spanyol szerenád (gordonka: Maurice Mareshal); 10. Giordano: André Chenier, kettős a IV. felv.-ből (Bianca Scacciati és Merli). Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

1.30: Chappy tánczenekar.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Arfolyamhírek, piac és élelmiszerárak.

3.20: Szórakoztató zene. Hangfelvétel. 1. Auher: Az éreparipa, nyitány (rádió szalónzenekara); 2. Delibes—Dohnányi: Coppelia, keringő (zongora: Dohnányi Ernő); 3. Stolz: Dunai álmok (rádió szalónzenekara); 4. Ernst Fischer: Szárguldó iramban (rádió szalónzenekara); 5. Noseda—Bertha: Piros rózsák (Marjay Erzsébet); 6. Niemann: Modern táncszvit (rádió szalónzenekara); 7. Zakál Dénes: Budapest, slowfox (rádió szalónzenekara).

4.15: „A magyar hadimesterség Rákóczi háborúiban.” Markó Árpád ny. ezredes előadása.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: A rádió zenekara. 1. Huszka: Tündérszerelem, nyitány; 2. Siede: Fütty, intermezzo; 3. Bachner György: Magyar

Szendy Károly dr.
Budapest szkf. polgármestere
8.10

rapszódia; 4. Sztára Sándor: Két erdélyi tánc; 5. Fényes Szabolcs: Száz vágy, tangó; 6. Olivieri: Mazurka; 7. Sipos István: Jöjj hát, slowfox; 8. Mackeben: Pasodoble.

6.00: „Japán tájak varázsa.” Irta Keöpe Viktor. Felolvasás.

6.30: Rácz Béla cigányzenekara.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „A magyar malomipar.” Olty Vilmos dr. iparügyi miniszteri előadó előadása.

7.40: D'Indy: Szimfónia zenekarra és zongorára (zongora: Marguerite Long és Colonne Symphony zenekara, vez. Paul Paray). Hanglemez.

8.10: „A Szent Jobbot őrző szekerfőváros.” Szendy Károly dr. Budapest szkf. polgármesterének előadása. Hangfelvétel.

8.30: Műsoros tarka est Balatonfüredről. Közreműködik Harmath Hilda, Mészáros Ági, Rácz Vali, Romváry Gertrud, Dénes György, Kóváry Gyula és Matány Antal.

9.40: Hírek.

10.10: Melles Béla zenekar. Vezényel Vinze Ottó. 1. Lehár: Éva, nyitány; 2. Bayer: A babatündér, ábránd; 3. Kiss-Angyal Ernő: Balatoni szerenád; 4. Urbach: Grieg-ábránd.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
11.05: „Gyóni Géza, az első világháború magyar költője.” Szirmay Endre előadása.

11.25: Hanglemezek. 1. Auher: A portici néma, nyitány (B. B. C. szimfonikus zenekar). 2. Puccini: Bohémélet, ária (Lucrezia Bori). 3. Nevin—Kreisler: The rosary, hegedűszóló (Fritz Kreisler). 4. Strauss Richárd: Harci induló (Berlini állami opera zenekara, vez. Alois Melichar).

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

IGAZAN NEM PANASZKODHATUNK a magyar rádió mostani hanglemez-műsorára. Kitűnően szerkesztett, magyar és külföldi anyagot hallunk napról-napra. Az elmúlt héten nagyon tett az Egzótikus dalok és táncok gyűjteménye, de azt hisszük, közönségükre van a lemezekkel aláfestett nagy zené-

szer élettörténetének, a nagy zenedarabok születésének jól megírt, novellisztikus előadásainak is.

A külföldi énekesek lemezeit sokalljuk ugyan egy kissé, azt hisszük, ha magyar operaáriák és műdalok sűrűbben jönnének, a közönség méginkább megelégedéssel hallgatná Budapest I. kitűnő hanglemez-műsorát.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

augusztus 7

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Éternd. Hanglemezek. 1. Striczl József: Kerületi honvéd induló (József nádor 2. honvédszervezet zenekara, vez. Szegő Sándor); 2. Sommerfeld: Keringő (xilofon: a szerző); 3. Rhode: A rózsakirálynő bevonulása (Woitschach fúvószenekar); 4. Gambardella: Slowfox (Emilio Lívi); 5. Lincke: Viszonzatlan szerelem, keringő (zenekar); 6. Grever: Dal (Pillar Arcos); 7. Glessner: Szépen virít a vadrózsa, induló (ének és zenekar); 8. Dóczy József: Mandulafa (Bura Sándor cigányzenekara); 9. Laczkovich János: Rövid szoknya, piros papucs (Szondy István verse, Kalmár Pál); 10. a) Battonyára befutott; b) Kérges a tenyere (Cséleányi József); 11. Eröss Béla: Egykrajcáros levélpapír (László Imre); 12. Egyveleg (Jazzongora: Charlie Kunz); 13. Schlögel: A volt 23. gyalogezred indulója (Mária Terézia 1. honvédszervezet zenekara, vez. Pongrácz Géza).

10.00: Hírek.

10.20: 1. A boldog ember; 2. A sasfők. Pakots József elbeszélései. Felolvasás.

10.45: „A légy.” Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Himnusz.

12.10: Mikulay Gusztáv szalonzenekeara. 1. Rohrecht: Keringő egyveleg; 2. Kemény Egon: Emlékezés; 3. Szenkár Dezső: Cigányvér; 4. Jacobi: Leányvásár, egyveleg; 5. Friedmann: Szlav rapszódia; 6. Rachmaninov: Szerenád; 7. Künnecke: Melankólikus; 8. Polgár Tibor: Gondolal; 9. Rixner: Fickó polka.

Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.

1.30: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Arfolyamhírek, piac és élelmiszerárak.

3.20: Hanglemezek. 1. Weber: Diadalmi nyitány (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Krauss); 2. Händel: Xerxes, largo (bosztoni Promenád zenekar, vez. Arthur Fiedler); 3. Charpentier: Olaszországi képek (szimfonikus zenekar, vez. a szerző).

4.15: Ruszln hallgatóknak. 1. „Szülőföld.” Irta Vladimir Ervin. Felolvasás; 2. Eugén Stepat ruszln népdalokat ad elő harmonikán.

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszln nyelven.

5.15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Mikus-Csák István: Lírikus nyitány; 2. Waldteufel: Legkedvesebb, keringő; 3. Lehár: Pacsirta, egyveleg; 4. Eördögh János: Rádió scherzo; 5. Türkösy Antal: Induló.

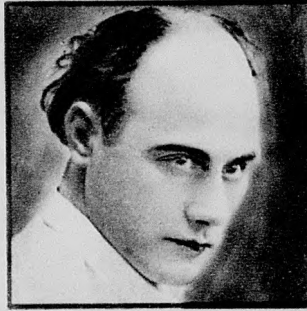
6.00: „Az ellobbant láng.” (Emlékezés Justh Zsigmondra.) Irta Feszty Árpádné. Elmondja Feszty Masa.

6.20: Táneclemezek. Közben

6.35: „Műemlékek a Balaton mellett.” Irta Dornyai Béla. Felolvasás.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Kalmár Pál magyar nótákat énekel, kíséri Oláh Kálmán cigányzenekara. Dalok: Pápai Molnár Kálmán: Születtem a Kis Kunságon; népdal: Feketeszárú eseresznye; Kalmár Tibor: Ha egy őszi estén; Havasi József: Paprika, só (Marezi verse); Nádor József: A eszlág szebben ragyog; vitéz Kókay István: Sose

Tamasi Aron

8.00

vagyok józan; Farkas Jenő: Eltörött az ezüsthangú tülkőm (Korányi verse); népdalok: Házuunk előtt mennek el a huszárok; Vékony heja van a piros almának.

8.00: „Vitézi lélek.” Színmű három felvonásban. Irta Tamási Aron. Rádiószínpadra alkalmazta Csanády György. Rendező Szilassy Gyula. Személyek: Balla Péter — Apáthy Imre; Boróka — Mészáros Ági; Nikita — Gözon Gyula; Sári — Berky Lili; Lázár — Bihary József; Ambrus — Hosszu Zoltán dr.; Kristóf — Pethes Ferenc; Rozáli — Sir Alice; Panna — Pártos Erzs; Csorba — Maklary János; Büllents — Kédly Gyula; Gigyány — Baksa Soós László; Első, második, harmadik gyerek — Jakab Laci, Szendrey Gyuri és Balogh Sándor.

9.40: Hírek.

10.10: Szervánszky Péter hegedű zongorakísérettel. 1. Händel: VI. (E-dur) szonáta; 2. Stravinszkij: Bölesódal; 3. Tartini—Kreisler: Változatok egy Corelli-témára; 4. Mozart: E-dur adagio; 5. Hummel—Heifetz: Rondo.

10.40: A rádió zenekara. 1. Fries Károly: Előjáték az „Ilyenek a férfiak” c. oprettből; 2. Kockert: Béli emlék, keringő; 3. Szűcs János: Tangó-szerenád; 4. Wilchen: Romantikus szerenád; 5. Szabó Béla: Szivárvány, slowfox; 6. Vaissade: Spanyol nők, pasodoble; 7. Bágya András: Te kértél meg, tangó; 8. Buday Dénes: Azt hittem eddig, angol keringő; 9. Vince Ottó: a) Nyárfák alatt, slowfox; b) Felhőkarcoló, rumba.

Közben

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.

11.05: Szlovák hallgatóknak: „Bethlen Gábor terve egységes közepurópai pénz verésére.” Kerekes György dr előadása.

11.25: Hanglemezek. „Szlovák népdalok.”

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

SZÓSZERINT közöljük és a legteljesebb mértékben helyeseljük a magyar rádió férfias és magyar önértéktől izzó választát Benes otromba és ostoba tervére.

„A magyar rádió válasza Benes képtelen tervére: Magyar részről Benesnek és barátainak a következőket üzenik: Jó lesz a mi határainkról távol tartania magát annak, akinek kedves az élete. 1918 csak egyszer volt a magyar törté-

nelemben. Csak egyszer került olyanok kezébe az államhatalom, akik „nem akartak több katonát látni”.

Most, Istennek hála, újra fegyverben áll a magyar katona és vigyáz, nehogy újból tolvajkezek nyúljanak a magyar föld felé és ha Benes vagy akárki kedvet érez arra, hogy fegyvereit a miénkkel összemérje, ám kísérelje meg. Gondoskodni fogunk arról, hogy ez legyen életük utolsó kísérlete.”

PÉNTEK

augusztus 8

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.
7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Heine-mann: Szárnyra magyar, induló (Mária Terézia 1. honvédszolgálatvezető zenekara, vez. Pongrácz Géza); 2. Daloló honvédek: a) Lassan kocsis; b) De szeretnék hajnalesillag lenni, katonanóták (MÁV Magyarországi férfikara, vez. Rajter Lajos); 3. a) Túr a dísznő; b) Kapitány úr; c) Tarka paszuly, csárdások (Orbán Sándor); 4. Lanner: Alt Wien, keringőegyveleg (zenekar); 5. Henrion: Keresztés lovagok indulója (Adolf Becker fúvószenekara); 6. A kakuk, tiroli népdal és jódlí (Marlita Roland); 7. Siede: Baba és pojaca (fúvószenekar); 8. Csajkovszkij: Melodia (szaxofon); Rudy Wiedoeft); 9. Bixio—Cherubini: Induló (Anacleto Roszi); 10. Kötscher: Falusi muzsikások (harmonika; Joe Alex); 11. Medvey Lajos: Badaesonyi nyárfás parton (Cselényi József); 12. Magyar Imre: Baj van, nagy baj (Dalos Nagy Károly verse, Kalmár Pál); 13. Dankó Pista: Egy eica, két eica, induló (Bendőzenekar, vez. Szöllösi Ferenc).
10.00: Hírek.
10.20: „A gyermekek táplálékigénye.” Irta dr. Müllerne Mikes Margit dr. Felolvasás.
10.45: „Régi pesti alakok: A millimári.” Felolvasás.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Himnusz.
12.10: Mária Terézia 1. honvédszolgálatvezető zenekara. Vezényel Pongrácz Géza. 1. Hadfy Hermann: Délvidék induló; 2. Rossini: Othello, nyitány; 3. Johann Strauss: Ahol a citrom virul, keringő; 4. Grieg: Két norvég tánc; 5. Pongrácz Géza: Tábornéknél, szvit; 6. Müller Károly: Magyar rapszódia; 7. Gillet: Gyorstüpegő; 8. Káldi Ferenc: Fekete gyémántok, bányászinduló. Közben

12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30: Ilmeczky László szalónzenekara. 1. Rixner: Bagatelle, nyitány; 2. Azzoni: Tavasz dal; 3. Sándor Jenő: Palotás; 4. Bucalossi: Csiribiribin; 5. Perényi: Csikónóta; 6. Hruby: Bécsi különlegességek, egyveleg; 7. Ilmeczky László: Keringő a „Judith” c. zenés vígjátékból; 8. Ritter: Hegedűpolka.
2.30: Hírek.
2.45: Műsorismertetés.
3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20: Nagyné Varju Irma zongorázik. 1. Schubert: G-dur impromptu; 2. Liszt: Szerelmi álmok; 3. Weber: C-dur rondo.
3.40: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
3.55: Helz Hugo oboázik zongorakísérettel. 1. Pierné: Fantásie pastorale; 2. Sinigaglia: Változatok Schubert témájára.
4.15: „Gyorsnászadok.” Kishadi Gábor dr. alezredes előadása.
4.45: Időjelzés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és ruszín nyelven.
5.15: A rádió zenekara. Közreműködik Madaras Gizella (fűty). Vezényel Bertha István. 1. Dohnányi: Marche humoresque; 2. Lehár—Bertha: Keringő (Madaras); 3. Billi: Ördögserená; 4. Kaschube: Tango (Madaras); 5. Cortopassi: Rusticanelle; 6. Meisel: Filmkeringő (Madaras); 7. Salvatore—Marchesi: La foletta (Madaras); 8. D'Am-brozio: Canzonetta; 9. Gou-

nod: Mireille, keringő (Madaras); 10. Grothe: Cariocha. Hangfelvétel. Közben
5.40: Sportközlemények.
6.10: „A Léggazdaságtan klasz-szikusai magyarul.” Vargha István dr. egyetemi rendkívüli tanár előadása.
6.40: „Cirkuszparádé.” Beszél Budinszky Sándor.
7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20: A németbirodalmi rádió műsorából: Sétahangverseny Hamburgból. Hangfelvétel.
7.55: Dslda Jenő és Szemlér Ferenc verseiből előad Gellért Endre.
8.20: „Aranyvirág.” Operett-részletek. Zenéjét szerzte Huszka Jenő. Rádiószinpadra alkalmazta Farkas Jenő. A rádió zenekarát vezényli Marthon Géza. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Potyaviev Danilo herceg — Maleczky Oszkár; Beppo, hajóslegény — Laurisn Lajos; Silvio, hajóslegény — D'Arrigo Kornél; Aranyvirág — Szilvassy Margit; Miss Ellen — Szabó Ilonka; Tina — Harsányi Gizi; Harry — Szabó Miklós; Fogadós — Rátkay Márton.
9.40: Hírek.
10.10: Vldák József cigányzenekara muzsikál.
11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
11.25: Tanelemezek.
12.00: Hírek.
KASSA
6.40—11.00: Budapest I. műsora.
11.05: Háziasszonyok tanácsadója: „Hogyan oldjuk meg a befőzés kérdését?” Dely Margit előadása.
11.20: Hanglemezek. „Magyar operett-dalok.” 1. Kacsóh: Én a pásztorok királya (Cselényi József). 2. Lehár: Két dal a „Cigányserenád” című operettből (Sándor Anna). 3. Huszka Jenő: Darumadár fenn az égen (Cselényi József). 4. Buday—Szilágyi: Csárdás, tangódal (Honthy Hanna és Weigand Tibor). 5. Erdélyi Mihály: Indulodal a „Sárgarigófészék” című operettből (Honthy Hanna és Angyal Nagy Gyula).
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—éjféli 12.15: Budapest I. műsora.

B. Madaras Gizella (Arten felb.)

TÖBBSZÖR SZÓVATETTÜK már e helyen azt, hogy mi az oka a rádió azon különös eljárásának, hogy egyes műsor-számok után 7—8 perces szüneteket tart, amelyek alatt semmi sem történik, leg-feljebb néha zúgást és elhaló resegést hallhatunk. Mért nem állítanak be erre az időre néhány hanglemezt? De felelet-kérünk arra is, hogy mért szakad meg olyan sokszor és meglehetősen hosszú időre a rádió egy-egy helyszíni köz-

vetítése, amik után a bemondó nem ott folytatja, ahol a közvetítés megszakadt, hanem a közbeeső „viharszünet” alatt is továbbfolytatja esicsergését, olyannyira, hogy a szegény hallgató végül teljesen megutálja saját készülékét. Ugyanis azt véli, hogy csakis ebben lehet a hiba. Holott véleményünk szerint, az ártatlan készülék semminek sem oka. Tisztelettel kérjük, sziveskedjenek alkalomadtán erre vonatkozólag is némi magyarázattal szolgálni.

Délibáb

SZOMBAT

augusztus 9

BUDAPEST I.

- 6.40 : Ébresztő. Torna.
7.00 : Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Kraul Antal: Recece, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor); 2. a) Megy a gőzös lefelé; b) Hajnalodik (Cselényi József); 3. Jussenhoven—Schlösser: Búzavirág, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 4. Horváth: Szeretem a kertet (Kellér verse, Szántó Gyula); 5. Sherman: Pillangók az esőben (Frank Kark tánczenekara); 6. Yradler: A galamb (Rosita Serrano); 7. Innocenzi—Stazonelli: Induló (Franco Capaldo); 8. Kramer: Keringő (Kramer és szolistái); 9. de Angelis—Bellini: Mu... mu... slowfox (Tito Schipa); 10. Seifert: Vasárnap a hegyek közt (Odeon citeraegyüttes, orgona és harangszólovál); 11. Murgács Kálmán: Szentgyörgy napján (Ágyagfalvi Hegyi István verse, Palló Imre dr); 12. Kertész Zsigmond: Szélkakas jár (Herodekné verse, Kalmár Pál); 13. Fricsay Richard: Kis angyalom, induló (Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekara, vez. Figedy Sándor).
10.00 : Hírek.
10.20 : „A ma humora.” Irta Bóday Jenő dr. Felolvasás.
10.45 : „Mit nézzünk meg?” Az őskori esontipar emlékeit a Nemzeti Múzeumban. Ismereti Nemeskéri János dr. Felolvasás.
11.10 : Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.30 : Levente rádióiflóra. Közreműködik a pestszenterzsébeti levente ének- és zenekar.
12.00 : Hírnosz.

12.10 : Melles Béla zenekara. Vezényel Vince Ottó. 1. Suppé: Költő és paraszt, nyitány; 2. Székely—Bertha: Magyar rapszódia; 3. Waldteufel: Spanyol keringő; 4. Mikus-Csák István: Menüett; 5. Hruby: Bécsből a világon át, egyveleg; 6. Schack Manka: Kolozsvár, Kolozsvár, a „Kolozsvári dárídó” c. operettből; 7. Kodály Zoltán: Nagyszebeni induló. Közben

- 12.40 : Hírek.
1.20 : Időjelzés, vízállásjelentés.
1.30 : Hanglemezek. 1. Mascagni: Parasztlécsület, részlet (ének: Kate Heidersbach és a berlini áll. opera ének- és zenekara); 3. Catalani: Loreley: részlet (milánói szimfónikusok, vez. Molajoli); 4. Chopin: 3., 4. és 5. tanulmány a 25. műből (zongora: Cortot); 5. Liszt: Szeress, amíg szeretni tudsz (Meta Seinemeyer); 6. Ganne: Extasis (gordonka és zongorakettős: Pascal és Herbrecht); 7. Crescenzo: Dal (Gigli); 8. Marx: Japán esődal (Luise Müller); 9. Pedrollo: Mascherata (Dino Olivieri zenekara); 10. Lehar: A mosoly országa, ária (Georges Thill); 11. Johann Strauss: Tavaszhangok, keringő (Eggerth Márta); 12. Simonetti: Madrigal (hegedű: Yvonne Curti); 13. Grothe: Üdvözöllek (Herbert Ernst Groh); 14. Bourdon: Mexikói népdal (Dusolina Giannini); 15. Breton: Az Alhambrában (madridi szimfónikus zenekar, vez. Arbós).
2.30 : Hírek.
2.45 : Műsorismertetés.
3.00 : Árfolyámhírek, piaci és élelmiszerárak.
3.20 : Mursi Elek elgányszeneke-kura.
4.15 : Helyszíni közvetítés.
4.45 : Időjelzés, hírek.
5.00 : Hírek szlovák és ruszin nyelven.
5.15 : Megyeri Gyula tánczenekara játszik.
5.55 : „Szíriál várak.” Irta Germánus Gyula dr egyetemi tanár. Felolvasás.

Hankiss János dr

7.50

- 6.20 : Giuseppe Morotti olasz dalokat énekel, zongorakísérettel.
6.45 : Küllögi negyedóra.
7.00 : Hírek magyar, német és román nyelven.
7.20 : Stefániai Imre és Lászlóffy Margit kézzongorás hangversenye. 1. Bach: D-dúr preludium és fuga (Stefániai Átirata); 2. Ravel: Vízjáték (Stefániai Átirata); 3. Granados: El fandango de Candil; 4. Kreisler—Stefániai: Szerelmi dal, keringő.
7.50 : „Elysiumi beszélgetések.” Homér és Oszján. Irta Hankiss János dr egyetemi tanár. Közreműködik Major Tamás, Ungváry László és Várkonyi Zoltán.
8.15 : Lőversenyeredmények.
8.25 : Közvetítés az Újságírónap hangversenyéről. „Múlt idők szép dalai.” Operettkavalkád, 13 képből. Irta Babay József. Rendező Tihanyi Vilmos. A zenekart vezényli Losonczy Dezső. Közreműködik: Simor Erzsé, Mihályffy Béla, Hídvéghy Valéria, Zimonyi Márta, Kollár Livia, Harnath Hilda, Kovács Kató, Solthy György, Sárdy János, Katona Lajos, Billesi Tivadar, Szilassy László, Járny József, Déry Sary és Marsovszky Livia.
9.40 : Hírek.
10.10 : Tánclemezek. Közben.
10.20 : Hangképek a magyar-olasz átéltekai viadalról.
11.00 : Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
11.25 : Horváth Elemér elgányszeneke muzsikál.
12.00 : Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
11.05: „Fereteg Bálint reggelije.” Nyiresi Tichy Kálmán elbeszélése.
11.25: Magyar tánclemezek. 1. Sípos—Farkas—Polgár: De könnyű elköszönni, tangó (Annie Kelly). 2. Szabó Kálmán: Azt szóval el sem mondhatom, lassú fox (Annie Kelly). 3. Losonczy Dezső: Szeretlek én, ha te szeretsz, pasodoble (Fekete Pál). 4. Buday—Szilágyi: Száz-ezerszer mondom el, keringő (Major Ida és Kazal László).
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
12.00—éjféli 12.15: Budapest I. műsora.

A RÁDIÓ hetenkénti műsorszámára a Mit főzünk? rovat. Sajnálattal hallgatjuk hetek óta, hogy a csevegő háziasszonyok csupa olyan ételkölteményt sorolnak fel, amiknek a keresztülvitele — sajnálattal tudatjuk — a mai dicséret-dően gazdaságos és takarékos állapotok között, keresztülvihetetlen. Nagyon kér-

jük a társalgó hölgyeket, igyekezzenek olyan ételeket felsorolni, amelyek egyrészt az említett körülményeknek, másrészt — és ez sem utolsó érv — pénzügyi helyzetünknek megfelelőnek, jobban mondva mindkét körülmény figyelembevételével keresztülvihetők.

Tréfa

IRTA:
ILLÉS ENDRE

A férj kiélt az Arno-parti szálloda kapuján és a Ponte Vecchio felé indult. Firenzében vannak nyári délutánok, amikor úgy tűz a nap, hogy a kétperces utat futva kell megtenni az árnyéket adó hídfőig. Mindenütt forró kövek és susterogva lobogó napfény, a kis régiségkereskedések külsőbőg rántják függőnyeiket, lélek nem mutatkozik a részegen ingó kőparton. Néha azonban olyan sűrűn és édesen csorog a nap, mint a méz. Ezek a szelidebb délutánok; ilyenkor nem lehet jutni, minden lassúdik, a lélekzet is álmosodik. A férj azonnal érezte ezt a kedvére való időt: itt kell maradni a hídon, nem szabad továbbmennni, aki dologtalanul járkal a városban, nem siet sehová, most kedvére ácsoroghat az ezüstösök kirakatai előtt.

Még egy tanács: a jobboldali járdán kell maradni. Itt csak ezüstösök vannak, a túloldalon már arany és porcellán is belekeveredik a nemes alapszínbe. Az ezüst a leglisztább, a legnemesebb fém. Mennyi kis bolt; mennyi kis harang, gyűrű, lilimos kiskandál, mellű, zászlótartó ágaskodó oroszlán. Mind-mind ezüst. Tompa, tartózkodó ragyogás. fátyolosított, bujkáló lázu fény.

A férj elsétált egészen a Via de' Guicciardini sarokházáig; itt már olyan józan és kiábrándító volt a föld, mint egy zátony. Visszafordult és amikor ismét a mozdulatlan Arnot érezte a járda alatt, az álom és a szédület észrevétlenül jelentkezett. Megállt a hid közepén, a hármás bolthajtásban. Itt látta a sötétöld folyót is. Jobbra-balra ezüstösök feccsefészkei.

Sokáig álldogált egy keskeny kirakatüveg előtt, végre belépett a boltba. Sápadt, magas lány jött ki a folyóra néző, belső szobából; látta, hogy idegennel áll szemben, franciául köszönt. Olyan sovány és finom volt a lány arca, mintha egy sienai szerette volna jó erősen megrázni, de ezt gyerekes gyűrűt nézett, majd szemet vetett egy kis harangra, szerette volna jó erősen megrázni, de ezt gyerekesnek érezte, meg nem is illett bele a bolt pókhálóvékony, fínomszövésű esendjébe. Ekkor karpereceket kért. Megállapodott egy keskeny, ezüst karperecnél. A szépareú lány elmagyarázta, hogy ez a koronás sárkány a karperecen Siena egyik pajzsáról való, a menyétet és az elefántot is onnan másolta az ezüstműves. Sorjában bemutatta a többi alakot is. A férj hallgatta a lány hangját, majd kijeztette a karperecet. A lány hosszú dobozkát vette elő, vattával ágyazott és éppen belefejtette volna az ékszeret, amikor a férj visszakérte a karperecet.

— Kicsi, mondta. — Azt hiszem, kicsi.

Egy női csuklóra gondolt, egy távoli csuklóra, s úgy érezte: a keskeny ezüstszalag nem éri majd körül azt a távoli izületet.

A lány komolyan tiltakozott.

— Tessék, nézzen ide — és könnyű mozdulattal saját csuklójára kattantotta az ékszeret.

A férj elmerült arccal nézte. A karperec valóban könnyedén eszűszott fel és le a franciául beszélő lány karján; bizonyosan ugyanilyen szépen átéri majd azt a másik csuklót is. Santa Barberához hasonlít, — jött rá a férj — Santa Barberához a sienai San Domenicoban.

A lány éppen le akarta venni a karperecet, amikor a férj mosolyogva megállította.

— Ne, hagyja...

A lány arcába nézett.

— Szépen illik a karjához. Hagyja csak rajta.

És nehogy elrontsák tréfáját, s még hosszú magyarázkodásra is kényszerüljön, köszönés nélkül, gyorsan kilépett a kis boltból.

Amikor néhány hónap múlva idehaza elmondta kalandját a Ponte Vecchion, barátja így fogalmazta meg kritikáját:

— Nyugodt lehelsz, még aznap visszatette a kirakatba. Csak semmi érzélgősség. Öregem.

Két év múlva ez a barátja, fiatal feleségével végigment a Ponte Vecchion. Ajándékokat vásároltak az otthoniaknak, éppen elutazóban voltak Firenzéből. Az egyik kirakat előtt eszűkbe jutott a régi történel: a sienai lány és a karperec.

— Keressük meg — mondta a férj.

A harmadik boltban megtalálták. A csuklóján ott volt a karperec.

— Ez a karperec tetszik — mondta hosszabb válogatás után ez a másik férj és a lány karjára mutatott. — Megvennem.

— Az enyém. Nem eladó — felelte egyszerűen a lány.

Most is franciául beszéltek.

A férj ekkor szemtelen, sértő tekintettel belenézett a lány arcába.

— Nem emlékszik? Én hagytam itt a karján. Most megvennem másodszor is. A feleségemnek. A sápadt lány előbb ránézett a férjre. Azután mélyen elpirult. De már nem habozott: lecsatolta csuklójáról a sárkányos, menyétes karperecet, szó nélkül átnyújtotta az asszonynak.

Amikor ezt a remek tréfát a barát idehaza lársaságban elmesélte, a férj, aki két éve járt Firenzében, émélygést érzett.

— Persze, hogy a magáé — mondta később az asszonynak. — Úgyesen szerezték meg, nagyon úgyesen. A magáé. — Nem beszéltek róla többet.

Miért tud csak magában tisztá maradni az ember? — töprengett hazafelé menet a férj. — Kellen már alig őrizhetik meg ezt a tisztaságot. De egészen reménytelenné válik minden, amikor többen vannak. Miért olyan tisztátalan tömegben az ember?

A MŰVÉSZ NYÁRAI

Mottó: Elvonulok a világtól. Zaklatmár a népszerűség. Pihenni akarok.

(Népszerű színművész nyilatkozik egy napilapban.)

Szívikém — fordult feleségéhez Népszerű Színművész. — hál Istennek véget ért a szezon, miénk a nyár, az ég szabad kékje, a csendes Balaton, a susogó nádas, megyünk szívikém pihenni. Népszerű Színművészné csókot lehelt férje ihletett homlokára és azonnal megbeszélték a részleteket. Természetesen horgászni fog a művész, ez megnyugtató és elegáns. Kis helyre kell menni, kis villába, panzióba, távol a világtól. Koránkeles, tenisz, úszás, evezés, vitorla. Jó lesz így? Jó szívecském. A nagyságos aszszony még ma délután összevásárol néhány krajcáros nyári holmit. Két shortot, három fűrdőruhát, kilenc pongyolát, négy strandtáskát, öt üveg olajat, no és persze, arra a végső esetre, ha ismerőssel találkozónának, kell öt-hat ilyen kis könnyű nyári ruhácska. Olesó kis rongyok, semmi az egész, igaz ugyan, hogy hozzávaló cipőket is kell vásárolni, meg néhány pár ilyen nyári harisnyát, tudod szívecském, ez a kellemes hálós dolog, ami olyan olesó és mégis mutató.

Jó, rendben van, emberek vagyunk, eltart a vásárlás még két napig, talán háromig, aztán boldog indulás.

Rangrejtve természetesen, fűtül a művész a népszerűségre, ő pihenni akar, olvasgatni, sportolni. Indulás reggel 7.20-kor.

Jól kezdődik. A hordár autogrammot kér. A házmester kislánya gyűjti, náluk a Szívuccában.

7.21. Na, mért nem indulunk? Tele a pénztár? Rendben van, csak nyugalom szívecském, pihenni megyünk, nem idegeskedni. Haha, a kupében senkinek sincs fogalma róla, ki vagyok — gondolja a Népszerű Színművész. Boldog, mert elérte a célját, boldogtalan, mert hogy jön ő ahhoz, hogy ne ismerjék fel. Szóval ideges.

7.30. A vonat elindul.

7.40. No, végre. Az a kislány ott a sarokban szorgalmasan bökdösi oldalba a mamáját, lehúzza magához a mama fülét és suttog. Ahá. Ez megismert, gondolja a művész. A mama megszólal.

— Nem tanfelügyelőnek tetszik lenni? A kislányom azt mondja, hogy az évszázó vizsgán...

— Nem, kérem. Sajnálom. Nem vagyok az. Kűködik, hogy kimondja: Én a Népszerű Színművész vagyok és igazán csodálkozom, hogy önök, intelligens emberek...

Persze, persze. Hiszen bajuszt növesztett. Nem csodálkozhat, hogy nem ismerik. És végeredményben elérte a célját.

8 óra. A mosdóban meghorotválkozik. Leveszi a bajuszt is. Marhaság. A végén még majd mindenki tanfelügyelőnek tart és megszólít — gondolja. Igazán csak azért

vette le a bajuszt. Félreérthetetlenül ezért. Pillanatig sem hiúságból. Ő nem az az ember.

8.05. Semmi hatás. Egy nő rámosolyog a folyosón. Ő vissza. Istenkém, valami rajongó. Szegényke. Most még nem megy vissza a fülkébe — nem azért, hogy a nő ne vegye észre, hogy felesége van. Dehogy. Az ilvesmi távol áll tőle.

8.10. Megszólítja a hölgyet. Hölgy válaszol. Mintha már láttam volna valahol. Ejnye, várjunk csak. Tudom már. Mezőtúr! Na? A hölgy diadalmasan mosolyog, mintha eperben taláta volna fel azt a bizonyos spanyolviaszt. Nos? Sose járt Mezőtúron? — Nem.

— Kár. Szép hely. Tudja maga nagyon hasonlít a főjegyzőre. Azért gondoltam.

8.15. Művész visszamegy a fülkébe a feleségéhez. Az legalább ismeri.

— Az istenért, mit csináltál? Levette a bajuszdod? Ugy nézel ki most, mint egy színész.

Huncutul rámosolyog a művészre. Ami ezt jelenti: Ez a mi titkunk.

A kislány a sarokban megszólal:

— Dehogy. Inkább olyan paposan néz ki a bácsi.

Bumm. A művész meghatva gondol a hordárra. Istenem, milyen művelt ember. Egy ilyen hordár. Hát nem csodálatos?

8.20—9.40. A vonaton minden csendes. Az étkezőben a pincér arcán egy pillanatra felvillant a felismerés mosolya. De csak egy pillanatra. Ennyi az egész.

9.40. Érkezés. A panzió házi szolgálója ordítja a művész nevét. Amikor az hozzá lép, gyanakodva méri végig. Ez? Na, nem ilyennek képzeltem. Az autóig vezető úton már kedvesebb.

— A művész úrnak tetszik ismerni a Páger Antalt? Az, kérem szépen, az én kedvencem. Az aztán jól adja.

No, ez igazán kedves. Ezért jött ő nyaralni, hogy ilyesmiket hallgasson végig?

A panzióban is teljes részvétlenség. Egy-két kíváncsi fej. Semmi több. Az asszony hozzásimul a Népszerű Színművészhez. Látod, szívecském? Nyugodt nyarunk lesz. Az emberek nem tolakodók.

Hála Istennek — mondja a művész és a fogai csikorognak. — Elvégre pihenni jöttem.

Ebben a percben odalép egy leány. 16—17 éves lehet.

— Művész úr, drága, egy autogrammot.

— Mi? Autogrammot?

A Népszerű Művész arca elkomorul.

— Kérjen a tanfelügyelőtől!

Felszegi a fejét és elindul a lépcsőn. Kicsit visszafordul és leszó az induló lánynak. — Valakivel összetéveszt. Nem vagyok színész.

Aztán szorosabban fogja a felesége karját.

— Látod, szívem? Hiába minden. Kibírhatalan ez az átkozott népszerűség.

Várkonyi Zoltán

POUDRE
**Chat
Noir**

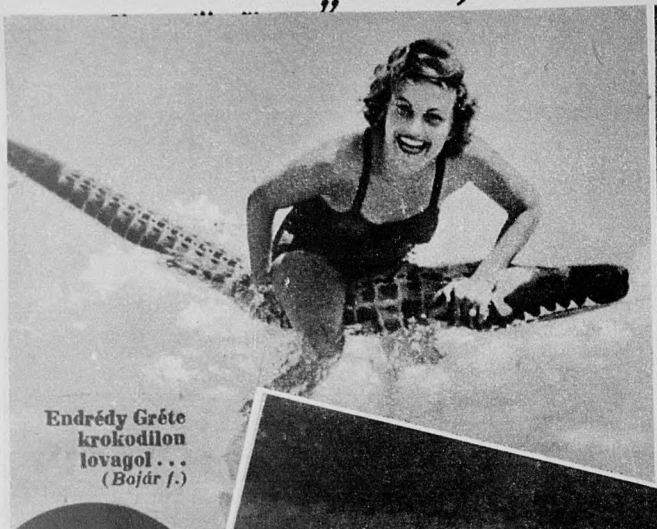
MINDEN
DIVATSZINBEN
KÉRJE
SZINMINTÁNKAT
A SZAKÜZLETEKBEN

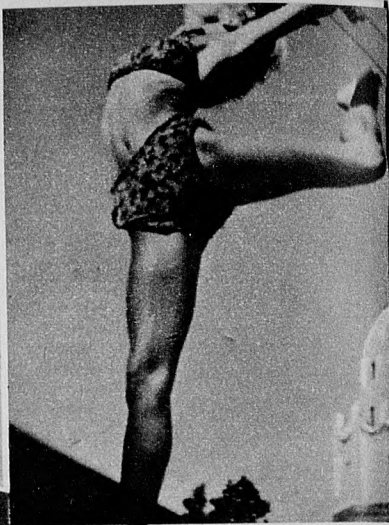
AZ OLCSÓ ÁR ELLENÉRE IS
LUXUS MINŐSÉG

ILLATOSITVA: **Chat-Noir-RAL**
KÉSZITI: MAGYARORSZÁGI ODOLMŰVEK R.-T. BUDAPEST, X.

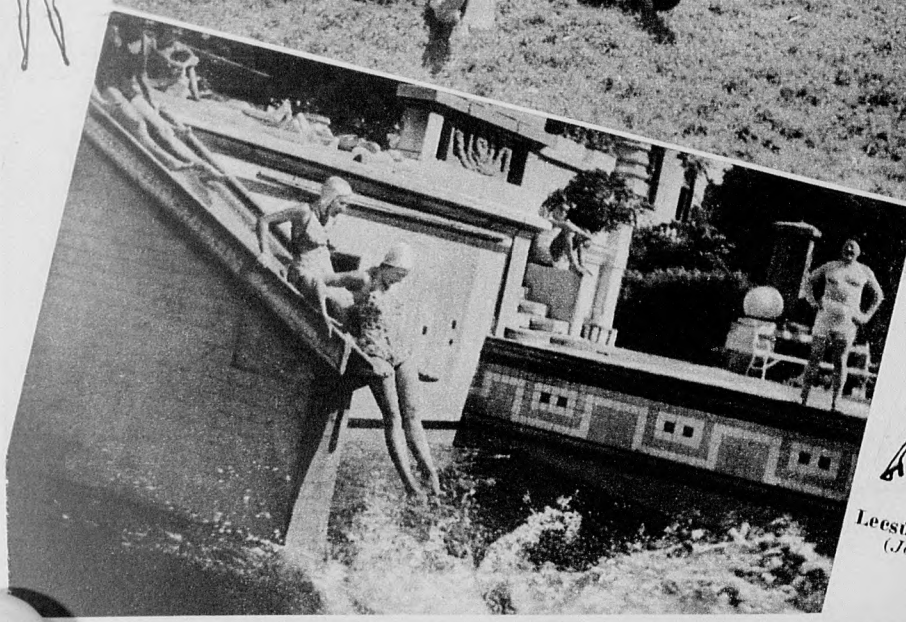
Délibáb

Endrédy Gréte
krokodillon
lovagol...
(Bojár f.)

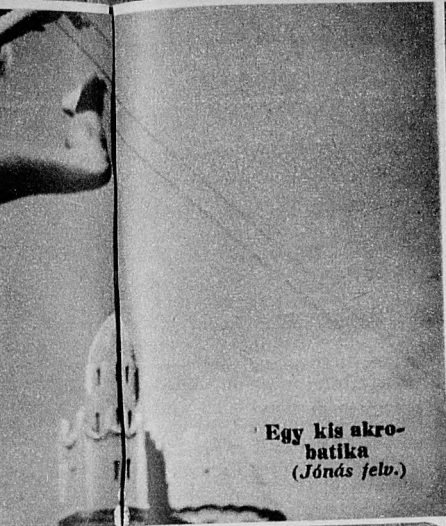
Strand-
avalcade

Napozás
a pázsiton
(Jónás f.)

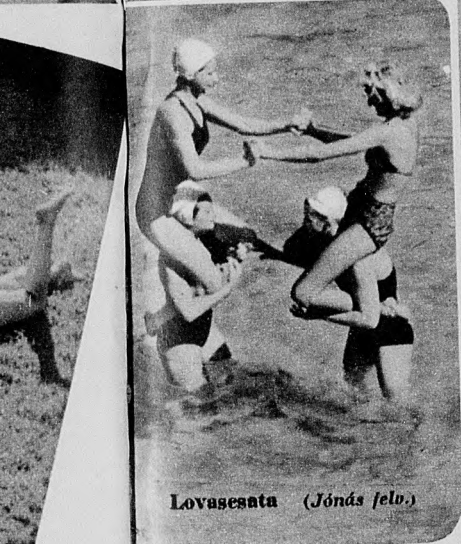
Leesűzés
(Jónás fele.)

Egy kis akrobatika
(Jónás felv.)

Mezey en plain air
(Inkey felv.)

Lovasesata (Jónás felv.)

Heten, mint a gonoszok
(Jónás felv.)

Napozás a pázsiton
(Jónás f.)

szás
(nás felv.)

UNOKÁK

IRTA: PÁNDY MARGIT

Esteledett. A kacsauceai kis ház udvarán a két öreg néni összébbhúzta vállán a kendőt. Kopottas karosszékben ült az egyik, szép fehér fonott kerti székben a másik. Szomszédok voltak s ilyenkor, enyhe délutánokon kiültek a kisudvarba, mindegyik a maga ajtaja elé. Az udvaron fa is volt s közepén szép kis virágágy. Meg hat szépen fejlett leander is állott ott korhadozó fa-tartókban, ahogyan az ilyen öreg ház udvarán illendő. A dívatból régen száműzött fuxiát is tán már csak ez a két néni nevelt az ablakában.

Az ajtajuk elé lassan csúsztatta árnyékát a ház alacsony, vén fala. Felettük az eresz alatt a fecske-gyerekek még csiviteltek egyet-kettőt álmukban, még fészkelődtek egy kicsit, aztán csend lett ott fenn a fejük felett. A leanderek rózsaszínű szirmai becsukódtak s mintha bezárulásukkal kiszorították volna magukból minden illatukat — megtelt a levegő édes, békés, jószagukkal. Este lett. A két keskenyvállú kis öregasszony csendesen üldögélt. Kádár néni ugyan szeretett volna már felkelni, bevinni a karosszékét, bemenni a kis konyhába, megmelegíteni a kávéját s beleapított zsemlyével megesegetni. Szerette volna kibontani keskeny ágját s lefeküdni végre. De nem illett. Nem, nem lehetett bemenni, amíg ez a szegény Malvin meg nem kezdi a szedelőzködést. Nem azért nem illett, mert Malvin előkelőbb volt, meg módosabb is. Mert hiszen mit számít az végül is, hogy Malvin született alsó- és felsőberkesi Berkessy-lány, a férje neki is éppenúgy vasúti felügyelő volt, mint Kádár nénié. Kádár néni fia is a vasútnál van s halad szépen előre. A Malvin lánya — ezt természetesnek találta Kádár néni — nagyszerű partit csinált, méltóságos asszony lett, az igaz. De Malvin mégis csak itt maradt a Kacsauceában, a méltóságos asszony-lánya nagyon ritkán jött el hozzá, s akkor is rövid időre. Az autó mindig kinn várta s úgy ült le a székre, mintha gombostűkkel lenne kipárnázva, látszott rajta, alig várja, hogy felkelhessen róla. Azt meg kell hagyni — mindig hozott valamit az anyjának. Hol új kendőt, hol papucsot, vagy kávét — az igaz. Vele, Kádár néniel is igen kedves volt a Mariska mindig. Neki már csak Mariska marad, nem tudja megszokni a finomkodó Máriát — mert mióta férjhez ment, az anyjától megköveteli, hogy így hívja. A gyerekeinek meg egyenest holondos neveket adott. A fia Gaszton, a leánykája meg Edmée. Hát hiszen lehet, hogy szép nevek, már akinek szép — neki mégis csak

jobban tetszik István, Gábor, Zsuzsa meg Mihály — ahogyan az ő unokáit hívták. Ezt legalább érti az ember.

Igy zsörtölődött Kádár néni magában, talán csak, hogy kiadja szelíd mérgét, meg azért is, hogy ott ültében el ne aludjék. Dehát mit is akar ez a bolond Malvin: iszen még megfázik ebben a hűvösben! De nem illik noszogatni, hiába. Malvinnak ma nevenapja van — Kádár néni gratulált is neki még jókor reggel, vitt neki egy cserép saját nevelésű hatleveles filodendront. Malvin akkor még igen jókedvű volt, délutánra meg felvette a lila selyemruháját, s úgy ült ki a kertszékbe, amit előbb kipárnázott komótosan. Később felvette rá a fehér selyemkendőjét. Szép finom kendő, a Mariskától kapta, de igen kényes holmi — márcsak mégis praktikusabb az ő barna gypjűkendője. Aztán jöttek a gyerekek. A Kádár néni unokái. Mint az orgonasípok: Pista, Gabi, Zsuzska meg Misi. Megettek mindent, ami a nagyanyjuknál megehető volt, vihancoltak, ordítottak, meg nagyokat nevettek. De Malvin néniének igen illedelmesen gratuláltak. Malvin megismogatta őket, s adott nekik selyemcukrot. Aztán úgy ült vissza a székbe, hogy állandóan figyelhesse a kaput. A gyerekekkel, de még Kádár néniel is alig törődött. A Pista-gyerek aztán kisütötte, hogy a közeli Alfa-moziban a Kis lordot adják. Kádár néni csalafinta módon nem akarta megérteni a célzást. Várta, hogy kérjék el azt a mozipénzt. Mert Kádár néniének, mint minden nyugdíjas néniéé, mindig volt félredugott pénzceskéje. És boldog volt, ha az „onokák” kértek tőle valamit. Egy kicsit büszke is volt rá, Isten boesássa meg neki, mert a Malvin onokái, ha el is jöttek nagy ritkán, még a finom csokoládét is fanyalogva itták meg nála. Zsuzska hízelegte ki a moziravalót Kádár nénitől. Jó sokáig hagyta hízelegni, olyan kedves az a kis macska, ha hízeleg! De aztán bement, sokáig motozott a fehérneműszekrényben, s kiosztotta a pénzt. A gyerekek indiánüvöltéssel elviharoztak. Malvin alig vette észre őket. Csak a beállott csendre figyelt fel.

— Mi lehet Máriával, hisz sosem szokta elfelejteni a névnapomat.

Kádár néniének már a nyelvén volt, hogy: Hát tavaly előtt? Mert tavaly a Pista-fiút küldte el a Mariskához, mégpedig autóbusszon, egy levéllel. Abban a levélben öreges, szájkás betűkkel az állt, hogy Mariskám, az édesanyád ozsonnával vár a névnapjára. Nehogy elfeledkezz róla, mert az szegénykének igen rosszul esne. — Azon a délutánon beállított Mariska nagy garral, — akkor hozta a fehér selyemkendőt — s miután igen

Dr Morrisson
szőrtelenítő depilátor

kedvesen, s kevésbé sietve, mint máskor, elfogyasztotta az uzsonnát, odaszólt Kádár nénihez:

— Nagyon kedves a nénitől, hogy figyelmeztetett Anyuska névnapjára, de felesleges volt, ezt én sohasem felejttem el!

Kádár néni alig tudott szólni a méltatlankodástól. Hát tavaly?

— Oh akkor nem jól éreztem magam, azt Anyuska is tudja. Ejnye, be fogom vezetetni Anyuskához a telefónt, legalább ha valami ilyesmi előadódik, mindjárt tudom értesíteni!

Malvin üdvözült és diadalmas pillantást vetett akkor Kádár néniire, az pedig dühösen hallgatott, amolyan „jójó, tudom amit tudok” hallgatással.

A telefónt persze nem vezette be a Mariska. Jobb is, hiszen egyikük sem állhatja ki azt a masinériát. De most talán mégis jó volna ilyesmi. Még megfázik ez a Malvin. Selyemkendő! Nem ér az semmit. Hanem az a lány igazán nem érdemi meg, hogy így eméssze magát érte. No, végre megmozdul.

Malvin ránézett Kádár néniire, de úgy nézett rá, hogy annak egyszerűen összefacsarodott a szíve. Szinte bánta, hogy tegnap nem szalasztotta el a Pistát ahhoz a szívtelen lányhoz megint. Még ha újra az orrára koppintott volna is érte a Mariska. Malvin megszólalt. Olyan halkán, hogy Kádár néni a bal fülével hajolt hozzá, amelyikkel jobban hallott, hogy kivehesse a hangtalan motyogást.

— Csak nem beteg, mit gondolsz?

— De az meglehet, hagyta rá Kádár néni buzgón. — Holnap bizonyára kapsz tőle levelet. Biztosan nincs nagy baj. Tán csak elrontotta a gyomrát. Isten kényes gyomra volt mindig. Te is jobban teszed, ha lefekszel hamar, mert megbetegszel te is, aztán nem mehetsz el meglátogatni a lányodat.

Igy sikerült nagynehezen betuszkolni Malvint a lakásába. Kádár néni segítette neki a székelt bevinni, még az ágyát is szétbontotta, még a vizet is odakészítette az éjjeliszekrényére. Mintha nagybeteg lenne Malvin. De olyan is volt, mint akibe hálni jár a lélek. Késő este volt már, mire Kádár néni ágyba került. Több, mint tíz óra. Elalvás előtt felnézett a sötét feszületre a falon, s miután buzgón imádkozott a fiáért, menyéért, s mindanegy unokájáért, felüljúló áhítattal könyörgött: — Tedd meg én Uram Jézusom, hogy a Mariska eljőjjön holnap az anyjához!

És Mariska másnap délelőtt beállt. Ragyogóan szép volt és olyan elégáns, mint egy divatlapból kivágott kép. Kádár néni látta meg először s úgy kísérte barát-nőjéhez, mint az ő személyes diadalát. Malvin roskatagon ült a konyhában és maga elé nézett. A lánya hangjára riadt fel:

— Anyuskám drága, ma este garden-party lesz Hatházyéknál és szükségem lenne a te szép, régi elefántesontlegyeződre! Ugye ideadod?

Malvin szaporán bólogatott. Kis, magabá-hullott teste szinte kiegyenesedett, arcán szinte kisimultak a ráncok:

Délibáb

ÁGYTOLLAT, PELYHET

igen jó minőségben szállít **ROSNER GYULA cég**
ágytollüzeme Kiskunfélegyháza, Jenovay
Dezső tér (csirkepiac) 17. Szürke foszlott P 2.50,
fehér foszlott P 3.—, 4.20. jobb minőség P 5.50, 6.—,
egész finom P 8.—, 9.—, különként, bermentve utánvétel.

— Hát persze, hogy odaadom Máriám, már régen neked akartam adni! Lelkendező nevetéssel tette hozzá: — Minek az ilyen öreg asszonynak, mint én! Nem megyek én bálba! — s máris tipegett befelé s egy-kettőre előkerült a vitriumból a finom legyező. De aztán gyerekes ravaszgással rámutatott a filodendronra.

— Nézd csak mit kaptam tegnap Kádár nénitől! A névnapomra adta!

Mariska az ajkába harapott. De hamarosan készen lett a válaszszal.

— Jaj Anyuskám, tudod, tegnap az uramnak olyan életbevágóan fontos tárgyalása volt, hogy egész nap sem élő, sem holt nem voltam. Hála Istennek sikerrel tárgyalt. De abban az izgalomban nem tudtam volna neked illón gratulálni, úgyhogy — látod — ma jöttem el. Boecsáss meg, hogy nem ezzel kezdtem. Vettem is ám neked valami szépet, de most nem áruolom el, hogy mit! Délután hozzák el majd a gyerekek!

— Oh Istenem! Akkor csinálók nekik finom uzsonnát! És aztán — aztán adok nekik pénzt mozira! A Kis lordot adják az Alfában!

Mariska kicsit elhúzta a száját, s mondani készült valamit. De akkor találkozott a szeme Kádár néni kemény, szigorú, mindentudó tekintetével. Könnyedén felnevetett:

— Jó, ha örömed telik benne, küld el őket az Alfába. Majd a koei megvárja őket a mozi előtt.

Malvin néni egész délelőtt fáradhatatlanul sürgött-forgott. Kádár néni segítette neki. Ugy állt, hogy a jobban halló fülével fordult feléje, mert hallgatag barátnője ezúttal egyfolytában beszélt.

— Én is elküldöm őket moziba! — mondta, s rögtön utána felesattant a hangja — Mondd csak lelkem, te mennyi mazsolát teszel a kuglófba?

Nem kézbesítik kétszer a lapot!

Figyelmeztetjük és kérjük a biztosításon előfizetőket, hogy sziveskedjenek otthon tartózkodni, amikor a kézbesítő a lapot kihordja, mert a kihordó nem köteles kétszer kimenni azért, hogy a lapot átadhassa. Ha nem vette át először vagy nem intézkedett, hogy a pénz valamely hozzátartozója révén a kézbesítő kezébe kerüljön, úgy a kézbesítő nem tartozik másodsor is kivinni a lapot. Ebben az esetben természetesen az a veszély fenyegeti, hogy megszűnik a biztosítása.

"Decsero da pogye Koji"

A cigányok ősi eposza után kutat két alföldi testvér

Debrecen, július (a Déltibáb kiküldött munkatársától)
 A debreceni kollégium egyik szobájából fonográf hangja hallatszik, a fonográf mellett két fiatalember ül, Csenki Imre, a kollégium fiatal tanára és öccse, Sándor, a buda-

pesti egyetem bölcsészettudományok hallgatója. Éber figyelemmel hallgatják, amint a fonográf hengeréről jellegzetes cigánymelódiák szóródnak szét a szobában. Kóták tömege, hengerek és cigányokról készített fényképfelvételek sokasága teszi érdekessé az egyszerű szobát, melynek egyik sarkában, a polcon a magyarországi népi zene gyűjtésnek érdekes darabjai foglalnak helyet. A két fiatalember ugyanis megtanult cigányul, sőt Sándor, aki cigány nyelvből fog doktorálni az egyetemen, negyven napot töltött putriban, hogy tökéletesen megismerje a cigányok nyelvét, szokásait, zenéjét. Már két év óta gyűjtik a kóborgó cigányok dalait, balladáit, rigmusait, faluról-falura, cigánytelepülésről-cigánytelepülésre vándorolva. Imre a dallamot, Sándor a szöveget jegyzi és amikor jellegzetesebb dallamformákat hallanak, titokban fonográfra veszik.

— Nagyon szükséges és fontos, hogy mindez titokban történjék — vallja a két testvér, — mert a cigány mindenkivel szemben bizalmatlan: detektívet, állami bizalmast sejt benne. De mikor megtudták, hogy cigányul beszél-

1. henger 2. dol.
 Kódi jénél...
 Ké torav de sochtanav de
 hogy lopok de mit tudok

Rosta Sándor 26 éves
 helyen hár. anyf. egy évvel
 f. felhozta hár. — 2. h. ar.
 Jász dal — Debrecen 1941.

2. henger 3. dol.
 Csi cordero si a menge
 Nem loptam de van nekik
 Marel o del marel baba
 Nerve az nteu vazi babau
 Kas kavat de de to marel
 Két a kas de de hang vazeu
 Mure sime cine gade.
 Rujem ecpp keni felcsy.

3. henger 3. dol.
 Lulatos Lidi. 16 éves
 Debrecen 1941. szep. 10. dol.
 anyf.

Fontos: Kódi!

Fonográfra vette és lejegyezte: Csenki Imre és Sándor

Zenei megbeszélés a két testvér között (Delly felv.)

Cigányfiú és cigányleány

lünk, rögtön megoldódott a nyelvük, boldogan, önfelédten énekeltek, táncoltak, rigmosztak, még azt is megtárték, hogy működésbe helyezzük fonográfunkat és fényképezőgépünket. Egyik-másik cigány valósággal büvölet alá kerül, mikor meghallja saját hangját a fonográfról.

Tánmozdulatok a putri előtt

— Milyen elhatározás készítette önöket a cigánydallamok összegyűjtésére ?

— Ez a terület zeneileg még teljesen feldolgozatlan. Arra voltunk kíváncsiak, milyen zenei elemek kerültek ki a cigányzenekultúrából a magyarba és milyen dallamformákat vettek

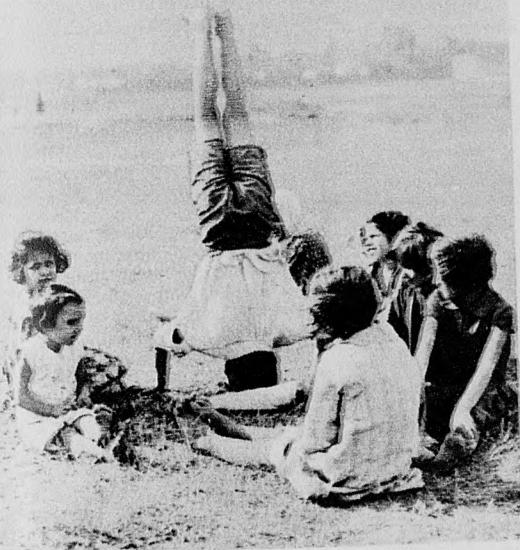
— Mit tud gyűjtésükről a hivatalos magyar zenei élet ?

— Június végén mutattuk be anyagunkot Kodály Zoltánnak, aki 1914 előtt Bartók Bélával mintegy huszonöt cigánydallam gyűjtött össze, de abbahagyta a kutatást, mivel nem tudott cigányul. Minket ez a nehézség nem köt, Kodály Zoltán pedig a legnagyobb kíváncsisággal várja további gyűjtésünket. Az eddigi eredményt egyenesen szenzációsnak tartja és arra szólított fel bennünket, hogy mind ennek a különleges, elhanyagolt cigányzenének, mind a magyar népdal megmentésének érdekében a legtüzetesebben folytassuk a kutatást. El is határoztuk, hogy egy-két év alatt az összes magyarországi cigánytelepüléseket átböngésszük és munkánkat, mely biztosan több ezer dal összegyűjtésével jár, tudományosan is feldolgozzuk.

Csenki Imre messzemenő tervekkel foglalkozik, meggyőződése, hogy a cigányoknak valami ősi eposzuk lehetett, afféle cigány Kalevala, melynek töredékei, balladaszerű részletei ma is élnek. Ezek a dalok, balladák, lírai énekek, ősi dallamaikkal, súlyos, bonyolult ritmusukkal valóban ősrégi világ hangulatát idézik. A „Fagyos király”, a „Szürke anyóka”, a „Hétéves árva”, akikről a megmaradt töredékek szólnak, mind olyan alakjai lehetnek az esetleges cigányeposznak, mint a feltételezett magyar naív eposz Csaba királfia, Emeséje, Táltosa.

A két ifjú tudós bízik a sikerben és éppen készülődik a dunántúli cigányok közé, a Zalaegerszeg melletti Pozva községbe. Az itt élő cigányok ugyanis a legelsőbb cigányviszonyok közt élnek s feltehető, hogy rengeteg újdonságot tudnak nyújtani a tudomány számára. Becsomagolnak és indulnak is, búcsúzóul cigány nyelven köszönnek :

— Vecsero da pogye koji ! Baráth Ferenc

Cigánygyerekek ősi tánc

át a magyarok a cigányoktól. Azt máris megállapítottuk, hogy a cigányok népzenejére mélységesen hatott a tót, a román, de főképpen a magyar népdal, ami nem is csoda, hiszen a cigányok ötszáz év óta szoros kapcsolatban élnek a magyar tájak lakóival s ez alatt az idő alatt bőséges alkalmuk volt megismerkedni a magyar népzenevel. Összegyűjtöttünk több pentaton, dor, frig, lid, mixolid és aeol hangsorú dall. Az a kétszázra lehető gyűjtés, melynek jórészt már fonográfra vettük, azt bizonyítja, hogy a cigányok számtalan olyan magyar nótát őriztek meg, mely a magyar népdalkincsből kiveszett. Dr Walter Starkie ír színházigazgató Írországból felfedezett egy öreg cigányasszonyt, aki rengeteg olyan dallam tud, melyet ősei több, mint száz évvel ezelőtt vittek ki Magyarországból.

Saját banda hozza a nótákat

Fekete tulipán. Hogy most ki lehet-e jutni Olaszországba és lehet-e ott állást vállalni, nagyon kétséges. Ha azonban bizonyosan szeretné ezt tudni, forduljon levelével az olasz követség titkári hivatalához. Írja meg, mit szeretne dolgozni. Bizonytalán megkapja a választ. Ha ez igenő lesz, nézegesse az olasz lapok hirdetéseit, maga is hirdessen és ha valami megfelelő találkozik, vágjon neki. Legjobbban akkor kap állást, ha házikisasszonyi és egyben nevelőni teendőket vállal.

Csak az enyém. A Hagyjon fela kísérettel, hogy a férfit megváltoztatja és a reménytel, hogy a felesége lesz. De jobb is, ha nem lesz, mert semmi körülmények között nem lenne boldog vele. Ezt az állandó hareót ugyanis a fiú édesanyjával, meg a bántérbeszoritást az anya miatt ahogy leveléből látom, nem tudná soká elviselni és ha el kellene viselni, szerencsétlen lenne miatta. Nagyon rosszul tette, hogy hozzájuk költözött és hogy mostani állása miatt félbehagyta tanulmányait. Ezen azonban már nem lehet változtatni, csak arra kell törekedni, hogy élete tovább is el ne romoljék. Kezdje azon, hogy állás után néz és ha talált, mondja meg a fiúnak, elmegy tőlük és rögtön költözködjék vissza a szüleikhez, akiket egy ilyen kimenetelű dologért nem is lett volna szabad otthagynia. Szerencse, hogy nagyon fiatal, így könnyen kiheveri még a csalódást.

Kérem kedves olvasóimat, levelükre mindig írjanak jeligét, mert anélkül nevüket vagy városuk nevét, esetleg mind a kettőt használok jeligének. Magánlevelet nem írok. Az „Asszonyok postájá”-t kéthetenként közöljük.

Magdolna. Üzletben csak úgy lehet elhelyezkedni, ha személyesen jelentkezik, mert ezeket az állásokat nagyon gyorsan töltik be. De az iltteni elhelyezkedés magának nem is lenne jó. Annyt keresni ugyanis, hogy abból a mostani drága viszonyok között megélhessen és lakhasson, csak egészen kivételes esetben tudna, az pedig teljesen lehetetlen, hogy még szüleit is segítse. Sokkal jobb lenne, ha odahaza vállalna valami munkát. Még ha keveset is keresne vele, mert haza adhatná.

Dolgozó nő. Kérek teljes címet, hogy a kért dolgot közölhessem.

Érdeklődő. A divattervezéshez elsősorban nagy rajzkészség kell. Azután el kell végezni vagy az Iparművészeti Iskolát vagy valamelyik iparrajziskolát. Az elsőhöz érettségi kell, a másodikhoz elég a polgári is.

Kassai kislány. Jobb volna, ha a fiú legalább öt esztendővel idősebb lenne magánál, de a házasság boldogságát nem ez dönti el. Az dönti el, mennyire tudnak egymáshoz idomulni és mennyire tudnak egymásért lemondani. Csak úgy várjon rá, ha eljegyi.

Övönő. Képzőben vagy polgáriiban csak a Testnevelési Főiskola elvégzése után tanulhat. Övönőt diplomával tovább tanulhatna tanítónőnek. Bármitlen más pályánál félre kellene tennie a diplomáját, ami rengeteg idővesztéssel járna.

Kovács Pálné. Ebben az ügyben forduljon Szederkényi Anna írónőhöz, aki az egész mozgalom intézője és irányítója. Címe: Friss Újság szerkesztősége, Nagymező u. 3.

Tizennyole éves. Ne írjon verset. A küldöttök olyan rosszak, hogy szinte fájt olvasni őket. Éppen ezért nem is továbbítom „illetékes helyre”.

Virágkedvelő. Ugy a fönix-, mint a kókuszpálma remekül bírja a szobalevegőt. Még a központi fűtésű szobáit is, ha legalább kéthetenként alaposan megpermetezik. Ezt a műveletet nagyszerűen el

lehet végezni a fürdőszobában és utána pár órára be kell tenni az ajtót, hogy a növények párás levegőben legyenek. A pálma a legszébb szobanövény és busasan kárpótol a kis fáradtságot, amit gondozása ad. Szereti a világos helyet, de megbetegszik a léghuzattól. Magkereskedésben külön pálmaföldet kell venni neki és minden évben egyszer, március végén, április elején átültetni. Ha ehhez nem ért, végeztesse kertésszel, mert egyetlen hibás átültetés a halálát okozhatja.

Elkeseredett. Nincs igaza. Azért, hogy az urának „bogar” a pontos időben való étkezés, még nem „szekánt” és nagyon jól ki lehet tartani mellette. Nem gondolja, hogy a mamának való panaszkodás helyett inkább pontosan el kellene készülnie az ebéddel és ezzel elejét vehetné a lárházásnak? Ha én lennék a maga helyén, ezt tenném... Vagy azt hiszi, ha a helyzet elmérgesedik és az ura megunja a pontatlanságot, maga meg a veszekedést és kölcsönös meg egyezéssel elválnak, magának soha az életben senkivel és semmivel szemben nem lesz kötelessége? Azt írja „inkább dolgozom és megkeresem a kenyeremet, mintsem szekálni hagyjam magam.” Szép... De hogy gondolja például a hivatalt? Azt hiszi, oda nem a legpontosabban kell bejárni és nem kell alkalmazkodni kollegákhoz, főnökhöz, sőt több főnökhöz? Vagy gondolja, hogy az könnyebb lesz? Nem lesz könnyebb... Sokkal nehezebb lesz, mert azok idegenek és felettesek lesznek, az ura meg magához tartozik és szereti magát. Inkább hozzá alkalmazkodjék hát ezerszer, mint máshoz egyszer.

Győr, 15 éves lány. Ha kevés az ősz hajszál, ki lehet tépni, ha sok, csak festéssel lehet eltüntetni.

L. O., Kispeszt. Levele után ítéleve, modorában van a hiba. Azt hiszem szóval és nem kedves.

IRJA: HATTYASY KATALIN

N C

Kés

Mé
a ke
tatju
készt
már
vetik
be ju
janu
tató
a Ri
dide
öntö
habl
vasz
M
dolgo
mol
nem
ról,
hely
ról
vét
elő
am
raj
egy
bol
Né
ko
ka
let
elá
né
eg
tót
ri
ce
sz
ru
m
v
v
sá
e
n
r
l
n
A

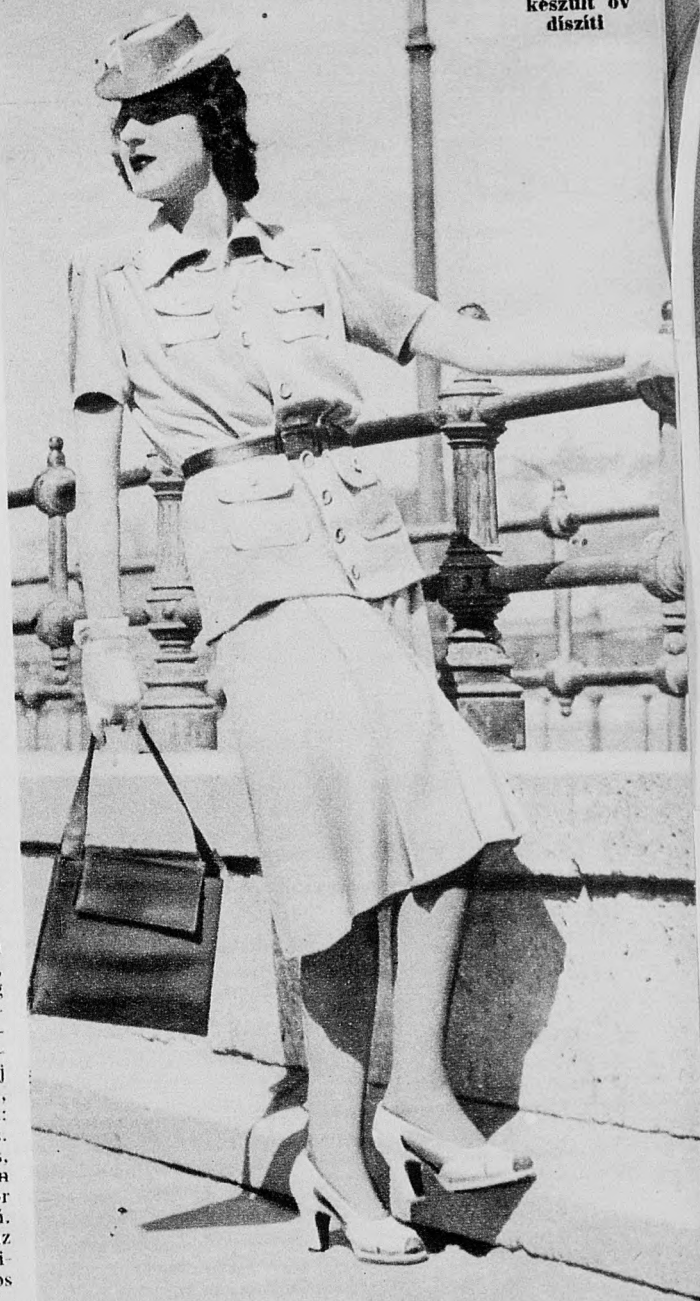
NŐKRŐL

Készül az őszi divat

Még nyílnak a völgyben a kert virágok — mondhatjuk Petőfivel, — de már készül az őszi divat, sőt már a tél vonalai is előre vetik árnyékukat. Eszünkbe jut Párizs, ahol láttunk januárban fürdőruhabetűt és visszaemlékezünk a Riviera-kollekcióra, amely didergős hidegben meleget ontott gyenge női szívünkbe habkönnyű, álomszép tavaszi ruhakölteményeivel.

Most Pesten is „előre dolgoznak” s ez már komoly jel arra nézve, hogy nemcsak átmeneti kreációkról, hanem végleges, állandó helybeli modellszületésekről van szó nálunk. Kivételes kegyképpen levették előttünk mind a hét lakatot arról az albumról, amelyben az őszi exkluzív rajzokat őrzik. Érdekes, egyszerű, sima vonalakban bontakozik ki az őszi divat. Néhány modell valósággal kockaszerűen szögletes. A kábat fent, lent nagy, szögletes, mind a négy oldalán elálló zsebekkel, az eddiginél is szögletesebb váll, az egész pedig olyan kalap „tetőzi be”, amelynek karimája elől mintegy húsz centire függőlegesen meredő szögletességben összpontosul. Láttunk néhány őszi ruhaanyagot is. Ez aztán meglepetés. Soha ilyen durvaszövésű szövetet vagy vásznat nem láttunk. Valósággal zsákszerű, teljesen egyenetlen, helyenként kócsok lógnak ki belőle. Gyánítottuk, hogy ez a háború jele, de később megtudtuk, hogy csak — külön a cég részére gyártott „kizárólagos jogú” anyag. A berakott szoknyát elvéve látjuk még ősszel, de az új modellek alja igenesak szűk, vagy az ellenkező véglet: harangszabású és fodros. Érdekes, hogy a gyermekes, aprófodros szoknya éppen ősszel lesz divatos, amikor ez éppen nem időszerű. Színből is tapasztalható az eddigi elvek mellőzése: kifejezett tavaszi szín, a piros lesz divatos.

A Dunapart
legszebb shan-
tung-kosztüm-
je: rövidujjas,
sokzsebes, a
táska bőrből
készült öv
díszíti

IRJA: HATTYAS KATALIN

A NŐKNEK

Expressx-divathírek

Amerikai terv szerint parányi kukoricacsövekből összeállított kalap készül az egyik előkelő tarsaságbeli fiatal mamának a belvárosi kalapszalónban. A sárga kukoricaszemek gyöngyből vannak a csövön, a levelek pedig zöld selyemből. *

A divatos hajhálók ősze sem hagynak eszben bennünket. Már kötik a sűrű őszi hálókát, vastag gyapjúból. A szinte slamposan nyakbalógó hálók a fejtetőn nagy virággal, vagy — ez a gyakoribb — két lúdtollal vannak megerősítve. *

Érdekes az egyik őszi estélyi ruhaterv. Fekete-fehérmintás anyagból készült a toalett, sűrű ráncolással s a hozzávaló fejdísz halálfejes lepkét ábrázol. Mindenesetre különös. *

Óriási matrósapka is szerepel az őszi kalapmodellék között. A kisebb keréknagyságú fejfedőnek érdekes dísz van: a szegélyénél a fejel köröskörül üvegből készült hamvas szőlőszemek fogják körül. Érdekes, hogy ugyanezekből a hamvas szőlőszemekből készített az egyik nagy hamisékszerceg fülbevalókat is, ősze. *

Zseb hátán zseb, ezzel lehetne jellemezni leginkább azt a modellt, amelyet nyárvégi utazására csíráltat egyik divatos színésznőnk. A ruha anyaga emprimé s az egymás hegyén-hátán elhelyezett zsebek természetesen csak nyomva vannak az anyagra. Érdekes minta, mely természetesen csak egyetlen szalón számára készült. *

A Riviera sokszáz holdnyi virágterméséből az idén is készítenek parfümöt. Ezek most, korszerűen, háborús elnevezést nyernek. Az egyik: „C'est la guerre” (Ez a háború), a másik „Halte-lá!” (Állj, ki vagy?), a harmadik „Parachutiste” (Ejtőernyős). Az alkohol egyébirányú felhasználása miatt a mostani francia parfümök jórészt pótalkohollal készülnek.

Csukaszürke strandkabát, óriási emprimézsebbel. Ugyanilyen tarka anyagból készül a fejkendő is

Fehér kabát, színes zsebekkel — elegáns viselet parton

HANGULAT

a fontos minden ruhán, akár nyári, akár őszi. Eddig bevett szokás volt, hogy évek óta tavasszal a petytyest, nyáron a virágost, ősszel az egyszínű anyagokat kedvelték. Szabónóink azonban, úgy látszik, nagyon belejötték az egyéni kompozícióba, mert az idén ősszel korántsem favorizálják a hagyományos zöldet és barnát, hanem az egészen világos, tavasziasan ható paszellszíneket. A szalónokban még készült néhány elkésett short, emprimé-ruha és vászon strand-

Fehérpetytes kék boleros ruha fehér esipkegarnitúrával. Jáceintkalap elegáns hozzá

öltöny, a modelleket azonban most már jórészt kiárusítják s tervezik helyükbe a sok őszi holmit.

Divatszín lesz a szilvakék, a meggyzöld, a zöldnek halvány árnyalata és az acélszín, amely egészen újszerű, úgy hat a testen, mintha valami tengeralattjáró burkolatába öltöztünk volna. Szép liláskék ruhát láttunk, elől beállított fehér, cakkos résszel. Láttuk a hozzávaló kalapot is, amely a ruhával együtt valóságos színorgiát ad: sárga nyúlszőr, széles zöld szalaggal, elől fehér és sárga, nagyon magasan felemelkedő stílizált virágdíszsel. A cellofan-virág asztaldíszek, amelyek Angliából jöttek hozzánk, az alacsony, elterülő, valóban finom és izléses terftékcsinosítók nálunk is meghonosodtak — most a fejre kerülnek. Néhány egészen eredeti modellt láttunk, mely inkább ötletes, mint szép.

A különböző háborús emblémák lekerültek már a ruhákról, de a háború továbbra is inspirálója marad a divattervezőknek. Az egyik acélszínű modellen, amely teljesen fémszerűen hat, bakelitből készült nagy, barna szegek vannak gomb helyett. Láttunk fekete és acélkék moaré-szalagokból összeállított zsákszabású estélyi ruhát, amely azonban egyelőre még — földig ér.

Flóresze és pántos nadrágtartója is van ennek a eskós kis shortnak, amelyhez fehér poló-blúzt visel a manőken

Sólyom úr

IRTA: MADOS GYÖRGY

Mogorva, őnző, zárkózott ember volt. Legalább is annak mutatta magát. Reggel, amikor a hivatalába bement, a családos kollégák apró panaszaival alattomos mosolygással hallgatta. Ugy kell nekik — gondolta magában, — miért nősültek meg. Ki parancsolta nekik? A szerelem? Az ellen is van orvosság. Egy-szerűen maradjon az ember a nőekkel szemben zárkózott, számító és rideg.

Körülbelül ezeket gondolta most is s miután kényelmesen elfészkelte magát a karosszékben, tanulmányozni kezdte az aktákat. Nemsokára egy leány nyitott be hozzá s még meg sem állott az íróasztala előtt, a nyelve máris pörögni kezdett:

— De kérem, Sólyom úr, az lehetetlen, hogy mi ne részesüljünk ebben a segélyben, hiszen ez nekünk jár, jelenleg egy fillér jövedelmünk nincs, a zálogházból élünk, más-különbben az anyám feljön holnap ide — mondta fenyegető hangon, — majd ő megmutatja, hogy nekünk igenis jár. Majd ő megmutatja!

Sólyom fel sem nézett. Csak annyit látott, hogy szemben vele, az íróasztal peremén tíz rózsaszínűre fényesített, éles köröm dobol, kopog, cikázik idegesen és dühösen. És a

4 fillérrel akarja felemelni a biztosítást

hetenként a „Déliabánál“ a biztosító társaság! Ez azt jelentené, hogy az eddigi 6 fillér helyett heti 10 fillért kellene fizetni, mint biztosítási díjat. Mi ezt jogtalannak tartjuk, mert a szerződés értelmében a biztosító társaság nem emelheti a biztosítási díj összegét. A biztosító társaság azonban arra hivatkozik, hogy a kiadásai 50%-kal emelkedtek és jóval egymillió felül van az az összeg, amit az elhúnyt előfizetők hozzátartozóinak biztosítás fejében kifizettek, s eszerint súlyos ráfizetéssel dolgoznak. Mi mindig előfizetőink érdekét képviseltük és most is elkövetünk mindent, hogy megkíméljük a magasabb biztosítási díjak fizetésétől.

40

hangot hallotta, a makacs, követeledző s a tisztelenségig erélyes női hangot.

Napok mulva ugyanez a tíz rózsaszínű köröm ismét ott cikázott a Sólyom úr íróasztala előtt. A körömök gazdája most még hangsúlyosabban és még komolyabb követeledzéssel pörögött és hadakozott:

— De igenis, ez a segély nekünk jár! Jár és jár! Csak az a baj, hogy önök itt ásitozva hallgatják a más baját, csak rántanak eggyel a váltukon s aztán kész. De nemodabuda! Most már csakugyan felküldöm az anyámat ide, majd csinál ő rendet, de botrányt is, ha kell!

— Rellenetes perszóna lehet a leányával együtt — gondolta Sólyom s közben nagyot szippantott a leány ruhájából feléje áradó parfüm finom illatából, majd nagy mogorván a fiókból előkötört egy könyvet s miután kikereszte a megfelelő paragrafust, zord hangon ennyit mondott:

— Ime itt van, önöknek ez a segély nem jár. — De nekünk jár, majd mi megmutatjuk! — csattant fel a leány és indulatosan sarkonfordulva kirobogott az ajtón.

Sólyomnak egy arcizma sem rándult meg. A könyvet nyugodtan visszarakta a fiókba s közben kiesil gúnyosan mégis mosolyogva, ezt gondolta: a nagy nyomorból telik drága parfümre, meg finom körömpasztára a kicsikének. Na meg aztán milyen hófehérek, milyen ápollak a kezei. Hát ez biztosan se nem síról, se nem mosogat, de tán még a blízát sem nasalja ki maga. És mégis segélyért követeledzőzik itt. Furesa, furesa.

Harmadnap korán reggel ismét erélyes toppanással állott meg valaki az íróasztala előtt:

— Hát kérem, úgy-e mondtam, hogy az a segély jár nekünk!

Sólyom nem nézett fel. De amint egy akla után nyúlva kissé előrepillantott, a finoman metszett körömökkel s az asztala peremén idegesen zongorázó szép, karesú ujjakat meg kellett látnia. Az érdekesen csengő női hang elől nem dughatta be a fülét, de a zárkózott mogorvaságot ez sem változtathatta meg:

— Mondtam már százszor, hogy ez a segély önöknek nem jár. Hányszor mondtam még? — morogta egy szétnyitott akla mögé bújva, majd bemártotta a tollát és nyugodtan tovább dolgozott.

Déliabá

— De jár! — csattant fel a leány.

Sólyom tagadólag rázta a fejét s irt tovább.
A leány folytatta:

— De igenis jár. Nekem a Kubicsék mondta, a szappanügynök, aki ott lakik a házban, ő pedig tudja, mert ő minden törvényt elolvas, ő nem olyan felületes, mint önök itt. Sólyom most felnézett. Tiltakozni akart ez ellen a hang ellen, de amint rápillantott a leányra, az keményen rászegle a tekintetét és farkasszemet nézett vele.

Sólyom nem bírta s visszakapta a tekintetét. Gyors tempóban lapozgatni kezdett egy vastag aklaesomót s kettőt is nyelt, amíg meg tudott szótalni:

— Majd holnap... utánanézek... holnap tessék elfáradni...

A leány sarkonfordult s nagy parfümjelhőt hagyva maga után, eltávozott. Sólyom egy oldálpillantást vetett utána. Nem tudta, mit érez, csak valami zavart érzett a lelkében. Hirtelen szivarra gyújtott és az újságját kezdte olvasni.

Másnap a leány újra ott állott az íróasztala előtt:

— Megkapom ma, kérem, azt a segélyt? — kérdezte olyan hangon, amelyben paranes, gőg és fölénykedő önbizalom izzott össze.

Sólyom ránézett a leányra és ugyanazt a furesa zavart érezte a lelkében, mint tegnap. Gondolkozni akart, de a gondolatjai összekuszálódtak. A szája körül egy halk mosoly villant meg s ez a mosoly lassanként átesillant a tekintetén is. Csak nézte a leányt, akinek a nagy kék szeme most még tágabbra nyílt s a harciaságnak és kacérságnak valami különös tüze fénylett benne.

Percekig tartó csend után Sólyom halkán megszólalt:

— Utána néztem az ügynek... hát amint mondtam, ez a segély önöknek nem jár. Itt a végzés is, az ön nevére, Kovács Judit nevére van kiállítva. Tessék.

— Tartsa meg magának! — pattant fel a leány és anélkül, hogy a feléje nyújtott papírlapot átvette volna, kilibbent a szobából. Sólyom csillogó szemmel, ámulva nézett utána:

— Csodaszép nő... mesés szép — állapította meg elbűvölten s hirtelen felugrott az íróasztal mellől, elrohant az ablakhoz és mélyen kihajolva, sokáig nézett a leány után.

Május hónapja következett. Az orgona- virág illata elborította a kerteket. Minden.

**A NYÁR
örömeit elrontja
a fejfájás és a
rossz közérzet**

**ilyenkor segít a
Pyramidon**
BAYER
TABLETTA

ami élt s lélegzett, lázasan szívta magába a megújuló élet ózonát.

Sólyom a szobája nyitott ablakánál ült. Mélázott, gondolkozott s számot velett önmagával, de különösen az utolsó három hét eseményeivel: Nem tudom, mi történt velem. Nem tudom. Hát ügylátszik, hogy a szerelem ellen még sincs orvosság. Hiába minden hadakozás, ügyis eljön, aminek jönni kell. De... felesleges most már a morfondírozás, az a fontos, hogy én boldog vagyok — gondolta mosolyogva s hirtelen rápillantott arra az eljegyzési kártyára, amelyet már félórája a kezében tartott s amelyre ez volt rányomva: Kovács Judit és Sólyom Zoltán jegyesek.

Délibáb

DÉLIBÁB HUMORA

— Hogy tetszett a séta az új kisasszonnyal, Janesi?
 — Nagyon unalmas volt.
 — Unalmas?
 — Igen. Nem ismer egy katonát sem. (Fliegende)

Hajnali vendégek

— Micsoda szemtelenség hajnali hat órakor felszengedni álmából az embert. A férjem még ágyban van.
 — Ez alighanem tévedés lesz nagyságos asszony, mert éppen őt hoztuk.

Bemek reklám

Két színházigazgató beszélget a művészklubban.

— Itt a nyár — sóhajja az egyik. — Valami ügyes reklámot kellene kitalálni operettprimadonnámnak, hogy a közönség felfigyeljen rá. Esetleg ellopatom a gyöngysorát, vagy a kiskutyáját. Felítnék kellene.

— Egyszerű a dolog — hangzót a válasz. — Próbáld meg önnyagsága egyszer helyesen énekelni. Mingyárt szétmegy a híre a városban.

Okos após

— Nem értem, uram, hogy miért nem adja feleségül hozzáam a lányát. Elvégre is semmi kifogása nem lehet ellenem. Én nem iszom, nem kártyázom, nem dohányzom, nem járok löverszengekre...

— Látja, éppen itt van a baj. Majd bolond lennék hallgatni, hogy magát állandóan mint a tökéletes férjt mintaképül emlegetsek a családban előttem.

BEMEK FÉRJ

aki a cirkuszban tűznyelő, otthon is hasznos lehet.

(Family)

Tökéletes alibi

— Ne tessék félni, ügyvéd úr, nem jövök én zavarba a bíróság előtt, tökéletes alibim van.

— Miféle alibi ez?

— Van két tanum, aki megesküszik arra, hogy egész éjjel otthon feküdtem a szobában és van két tanum, aki megesküszik arra, hogy egész éjjel együtt kártyáztunk a „Piros veréb” kocsijában.

Szakértő

— A hölgyek általában jobban türik a fájdalomokat, mint a férjtek.

— Honnan tudja. Ön talán orvos?

— Nem. Cipőkereskedő vagyok.

Am legyen

— Kérlek, drágám, ma az ebédhez nem ehelsz sültet, mert a húst az új szakácsnő elégette. Kárpótlásul egy pusztil kapsz.

— Rendben van. Jöjjön a szakácsnő.

Orvosi viziten

— Az ön köhögése nem lesz nekem.

— Sajnos, szzebbel nem szolgálhatok.

— Nem is tudtam, hogy művész lettél. Mit alkotasz?

— Esernyőket.

— Az nem művészet.

— Nem? Próbáld csak meg.

(Life)

Szerkesztői üzenetek

Pérez beszél. Legjobb lenne újra megkísérlni a felvételi vizsgát. Csak ok hivatottak tehetségnek megítélésére, más nem tudna semmit ügyben tenni. Ha valóban olyan tehetséges, egészen biztos, hogy felveszik. Az ő ítéletükbe bele kell nyugodnia. — Búzavirág. Hozassa meg a Délibáb ez évi 9. számát, abban megtalálja a kért címet.

— S. Imre, Kiskunfélegyháza. Hozassa meg a Délibáb ez évi 9. számát. — P. Rezső. A cikk nem alkalmas közlésre. — Ramon. Beküldött verseit átadtuk a lektorunknak s az ő válaszáatól függ, hogy közlünk-e azokból vagy sem. — Baby. Ha teljesebb az ecfolyamok, akkor bármelyik antikvár könyvkereskedő szívesen megveszi. Gyomai Kis-lány. Jávor Pál felesége Landesmann Olga, gyerke nincs. Simor Erzsí férjnél van, de nincs

gyereke. — Türelmetlen. A főiskolán őszig nincs előadás. — Rózsaszál. Budapest, VII. Murányi u. 21. Küld. Nőtlen. Huszonöt. Róm kat. — T. S. Sajnos, használhatatlanok a versei. Küldjön be másokat. — Vágy. Csak négy középiskola elvégzése után lehet beiratkozni. Három évig tart. — Nem közölhető kéziratok: Diadal, Rád néztem... Egyet-kettőt, Mihaszna, Seregély, Csillagom vagy és Más világban című versek és Vihar az óceánon. Lendület, Nehéz kenyér, Raudevű, Két lány, Emberi arc, Szekér az árokszálon, Tovább, Veszthelyen, Rózsaszál a lány kezében, Leánykérés Leányfalun című novellák. — Tibor. Jobb ha egyenesen az illetékesekhez fordul. — Nehéz az élet. Az előjáróságom el lehet intézni.

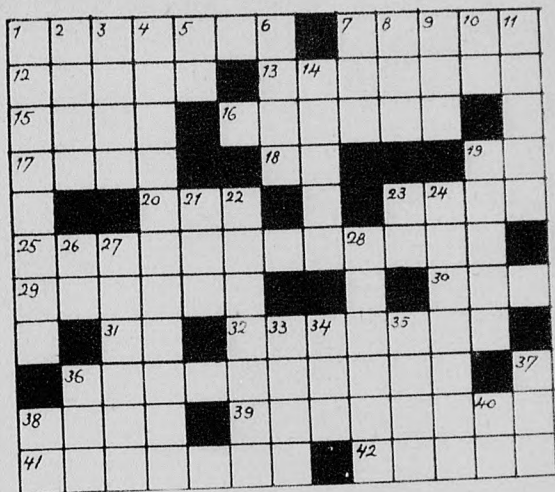
A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felölös szerkesztő: Bibó Lajos. Szerkesztő: Dóloky János. Felölös kiadó: Falcs Géza
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Dohány uca 12

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Katona József tragédiája. 7. Hegység a Duna mellett. 12. Trója másik neve. 13. Disziti. 15. (zlet. 16. Ez a madár lop. 17. Ama párja t-vel a végén. 18. Tág vissza. 19. Ad — latinul. 20. A. C. L. 23. Víz-növény névelővel. 25. Régi királyaink adták. 29. Diszitmény, közismert idegen szóval. 30. Arcszín. 31. Egészséges. 32. Vízszintes 1 nő szereplője. 36. Szók eredetének tudománya. 38. Gyakori családnév. 39. Macska igéje. 41. Vízszintes 1 nő szereplője. 42. Lenn.

Függőleges sorok: 1. Vízszintes 1 fér-fiszereplője. 2. Alvás alatti szellemi működés. 3. Nilus angol neve. 4. Hangjegyráshoz használják. 5. Balázs Norbert. 6. Moziban van. 7. Tört más nyelven. 8. Iskola rövidítése. 9. Női név. 10. Személyes névmás, vissza. 11. Halálod után neked is lesz. 14. Berber törzs. 19. Virág. 21. Spanyol úr. 22. Hindu törzs, betűi keverve. 23. A. V. 24. Nép éneke. 26. L. L. 27. Római tanító névelővel. 28. Rejtvény.

ismert görög szóval. 33. Megvesz ellentete. 34. gnette. 35. Vissza: Öböl a Rhone torkolatánál. 36. A máj váladéka. 37. Enélkül nincs valás. 38. Ambrus Géza. 40. Névtelen

BETŰREJTVÉNYEK

1	2	3
4	5	6

A múlt számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

ELNÉMULTHARAN
 KOALICIOBURG
 VVSTUDIUMO
 IRONIAORBOKK
 VALEÁREST
 ANANKÉEFK
 ET LAJIP
 SIRÁSÓ
 EFLÓRICALZG
 NIASOLUTOLA
 SZTZSAATOM
 TITTVOLTIS

A 30. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Egyszer egy királyfi. 2. Fejbölmő János. 3. Ötletes emberek. 4. Ki a legény a csárdában. 5. Tizenhárom alma meg egy fél. 6. Hontalanok.

A rejtvénymegfejtők figyelmébe

Az Országos Magyar Sajtókamara, hogy a rendkívüli nehézségeket enyhítse, melyek a lapkiadásra a háborús viszonyok folytán hárulnak, kénytelen volt egyes megtakarítási intézkedéseket hozni, amelyek minden lapkiadóra nézve egyaránt kötelezőek. Így, többek között megtiltotta, hogy a lapok bármiféle rejtvényfejtési jutalmat adhassanak olvasóiknak. A jövőben tehát rejtvényfejtőink jutalma egyedül az a kellemes időtöltés, gond-űző szórakozás lesz, amelyet tartalmas rejtvények mindenki számára egyformán nyújtanak.

HAVONKINT JELENIK MEG

a Magyar Klasszikusok sorozatának egy-egy kötete

24 FILLÉRES ÁRBAN

A Magyar Népművelők Társasága szerezte meg önnek ezt az örömet: minden hó 1-én új kötet jelenik meg az Olesó Magyar Klasszikusok sorozatában. Könyvtárának gazdagodás, felnőttek felüdülés, Diákok számára nélkülözhetetlen olvasmány. Pengők helyett 24 fillért fizet egy-egy kötetért. Eddig megjelent:

Petőfi válogatott költeményei (Havas István előszavával), Arany válogatott versei (Féja Géza), Tompa virágregéi s népregéi (Kerecsényi Dezső), Csokonai válogatott versei (Juhász Géza), Vörösmarty válogatott munkái (Brisits Frigyes), Zrínyi Miklós: Szigeti veszedelem (Mészöly Geodeon), Fazekas Mihály: Ludas Matyi (Kovács

Máté), Madách: Az ember tragédiája (Hankiss János előszavával s magyarázataival), Berzsenyi költeményei (Hankiss János bevezetőjével), Katona József: Bánk bán (Kozocsa Sándor előszavával), Gvadányi: Rontó Pál (Kovács Máté előszavával), Balassa Bálint válogatott költeményei (Dénes Tibor bevezetőjével), Kármán: Fanni hagyományai (Marék Antal előszavával), Vas Gereben elbeszélései (Eber János előszavával).

Kapható minden ujságárusnál s dohánytözsdeben, valamint Tolnai könyvesboltjában, VII. Dohány ucca 12. Aki postán rendel meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

Nincsen olyan tárgykör, amelyben kimerítő felvilágosítást ne nyujtana

TOLNAI VILÁGLEXIKONA

A könyvsorozat különösen a mai korban felbecsülhetetlen értékű, mert naponta új, meg új ismeretkörben kell eligazodnia a mindennapi élet emberének. A 20 kötetes hatalmas mű minden egyes sorát a leghivatottabb toll írta. Tolnai Világlexikonát, mely 20 kötetből áll, kötetenkint pompás díszes kötésben 1 pengő 96 fillérért szállítjuk.

Hogyan történik ennek a műnek a szállítása?

A megrendelések Tolnai könyvesboltjába, Budapest, VII, Dohány ucca 12 küldendők. Minden hónapban beküldi az 1 pengő 96 fillért és egyúttal megemlíti, hogy a Tolnai Világlexikonából melyik kötet következik. Több kötet is rendelhető egyszerre.

SZERETNE OLCSÓN JÓ REGÉNYT OLVASNI

s azon tündöklik: milyen jó lenne most valami szórakoztató, izgalmas és olcsó pénzen vett olvasmány. **Ne habozzék:** vegye meg az

ÉRDEKES REGÉNYEK

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL köteteit
Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

10 fillérért

64 oldalas olvasmányt, 32 oldalas gyönyörű képesrészt, keresztretjévenyint kap s végül színes könyvtárt gyűjt össze. **Családtagjainak is odaadhatja!**

Kiadja a Magyar Népművelők Társasága. Előfizethet negyedévi 1 pengő 20 fillérért Tolnai könyvesboltjában: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Egyébként: minden trafik s minden ujságárus árulja.

„Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
mélynyomása, Budapest